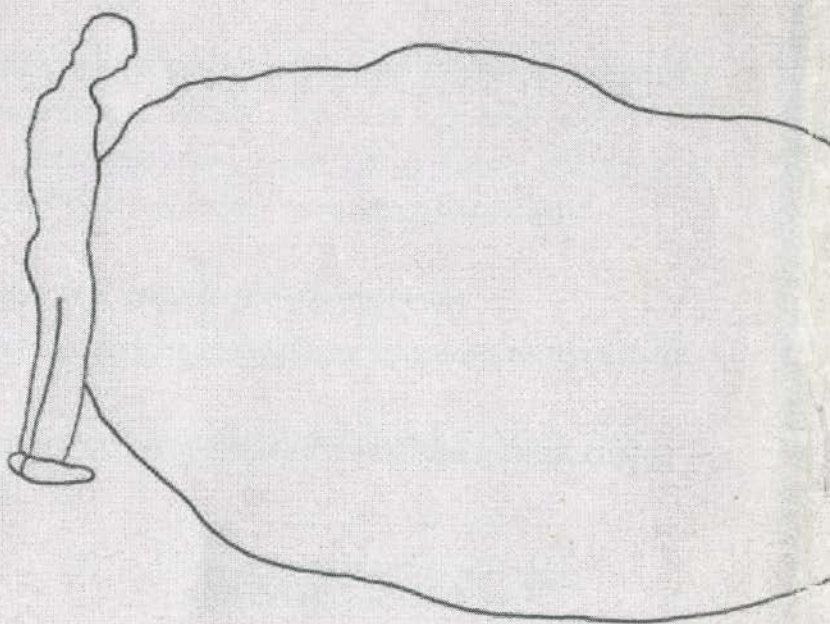

החיים כנמשל

בין האיש לפוליטי, בין הפרטי לציבורי

כשהיית? בן 20 התייצבתי למסה קריטית החודשית למען שבילי אופניים והשקעה בתחבורה אלטרנטיבית. בכיכר רבין, לפני היציאה לרכיבה, ג'סטין הציע לי לקנות את הפאנזין "world within" המספר על מסעו של סטודנט למתמטיקה, אמריקאי לבן מהמעמד הבינוני, אל מחוץ למעגל הקפיטליזם. בלעתי אותו באותו לילה וידעתי שמשוהו בחיי הולך להשתנות. לפני חודשים אחדים, במרחק 5 שנים, פגשתי שוב את הפאנזין של ג'סטין בסניף של סלון מזל שבמצפה רמון. קראתי אותו מחדש ונדהמתי לגלות עד כמה הדברים שכתובים שם הפכו לרלוונטיים עבורי. הבנתי גם שרבים מהטקסטים המרגשים והמשמעותיים ביותר שקראתי בחיי הגיעו אלי ללא כריכה קשה, מקסימום מחוברים בסיכות מהדק. הפליר שהניח בידי תומא ש"ק, הכתבה בעיתון של ארנה קזין, השיר שחילק בשיעור אהרון שבתאי. כל אלה תופסים מקום על מדפי לבי לא פחות מהספרים, על אף מקומם הגדול יותר במרחב הגשמי.

ג'סטין שכתב את הפאנזין ההוא הספיק כבר להשתחרר לאחר שישב שנתיים בכלא בגלל ששחרר מינקים לחופשי. אני רוצה להודות לו וגם לסנטי שנתנו לי את ההשראה לכתיבת, הפקת והפצת הפאנזין שאתן מחזיקות עכשיו. תודה גם לדודו גבע שנתן לי את האומץ להעדיף את המספריים והדבק על פני הפוטו-שופ.

מוקדש לקרלו ג'וליאני (1978-2001) ולרייצ'ל קורי (1979-2003)

קרלו נרצח על-ידי ג'יפ של המשטרה האיטלקית במהלך ההפגנות נגד ועידת ה-G8 שהתכנסה בגנואה.

רייצ'ל נרצחה על-ידי בולדוזר אמריקאי שנהג בידי חייל ישראלי ברפיח, בניסיונה לעצור הרס של בית.
שניהם חיים בלבי.

הנני מצהיר בזאת שכל הפרטים שמסרתי בטופס זה הם
כנים, נכונים, שלמים ומדויקים. ידוע לי שמסירה
פרטים בלתי נכונים היא עבירה על החוק.

כל קשר בין האירועים והדמויות בספר
לבין המציאות הוא מקרי בלבד.

אורי. קיץ 2005.

uri_ayalon@yahoo.com

זהו ניסיון

לחבר את האישי והפוליטי, מתוך הכרה עמוקה בכך שהם למעשה מאוחדים.

לטשטש את גדרות תחום הפרט, בתקווה ליצור חלל ציבורי בו אני שקוף.

להוציא מהארון את המוסתר, הסמוי והחבוי, בשם האמונה כי אור השמש מטהר.

לדבר על האיסור, לעשות את האסור, לאסור את האוסר ולשחרר את האסיר.

לספר משהו לחבריי הבורגנים שאינם יודעים מהו פאנזין, ובאותו זמן לחדש גם

לאקטיביסטיות המקצועניות.

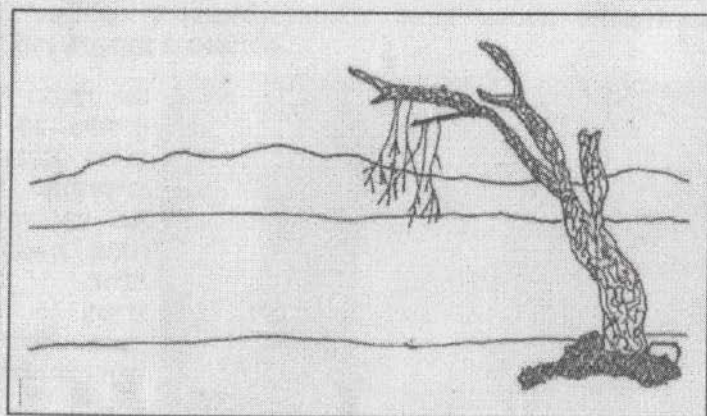
להקפיא לרגע את חורבן הדברים הנעלמים בנהרת הזמן.

לטעות ברווח שבין ההצטנעות ("אין לי מה לומר") לאגו ("הקשיבו לי").

להרהר ולערער על הסדר החברתי הקיים בשם חירות המחשבה ובשם החירות עצמה.

לתרגם את החיים למילים, להפוך את החומר לרוח, את המשל לנמשל, ולהפך.

לאתגר את האמונות שלי, לחשוף את הפחדים שלי, לפרוץ את הגבולות שלי.

תמונות מאוויאן

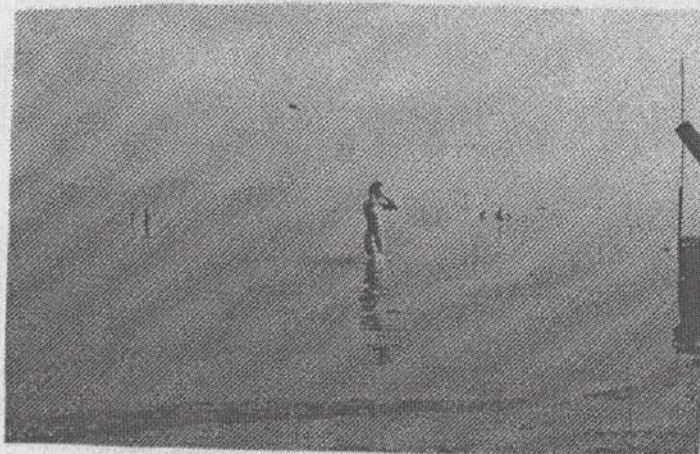
כיצד נסעתי קומוניסט וחזרתי אנרכיסט

הסיפור הזה מתחיל במאמר שרון ביקש ממני לכתוב ל"כאן" כששמע ממני את הכותרת של נסיעתי. אני זוכר שישבתי מול המחשב הזה ואחרי כמה ימים התקשרתי והמצאתי תירוץ למה אני והמילים שלי יישארו הפעם מחוץ לעיתון. לא הייתי מסוגל להדפיס את הסיפור הזה למרות שהוא היה כתוב לי בפנים. שיתוק מוזר מנע ממני לתרגם את האישי לפוליטי ולשחרר את הזיכרונות האינטימיים שלי לחלל הציבורי. הפרספקטיבה היא חברה טובה והיא מספקת לי גם תירוץ קלוש לאיסוף הארכיוני האובססיבי שלי. כך למשל דף מהיומן של התיכון מלפני עשור שהופך פתאום לנחלת הכלל, מזכיר לי ללמוד לחשוף את הדברים בזמן אמת. לא לחכות לשלב הנוסטלגיה, שכן אין טעם להסתיר דבר.

הפגנות המחאה נגד ה-G8 (ועידת מנהיגי שבע המדינות העשירות בעולם ורוסיה) התקיימו לפני שנתיים בעיירת הנופש הצרפתית אוויאן שעל גדות אגם לנדמק היפהפה. מול פסגת הקפיטליזם, שעסקה בין השאר בחלוקת השלל מחמלחמה בעיראק, התייצבו כ-100 אלף מפגינים. הגישה לאוויאן ולסביבתה (ברדיוס של כ-30 קילומטרים) התאפשרה רק עם תגים מיוחדים. בחירת המקום הכמעט בלתי אפשרי לחדירה גרמה לפיצול משולש בהתנגדות: שני מוקדים של הפגנות בשוויץ (זינבה ולוזאן) ואחד בצרפת (אנמאס).

אוויאן עצמה איננה סתם עיירה אלא גם מותג של מים מינרליים פופולאריים. לכן אתר הכינוס עצמו מסמל גם את כשלון הקפיטליזם בסיפוק הצרכים הבסיסיים של אזרחי העולם ובהם מקור החיים החשוב מכל - מים. בנוסף לכך, חברת המים המינרליים "אוויאן" היא בבעלות התאגיד האהוב "נסטלה" (Nestle) שאחראי בין השאר על הרג תינוקות בגואטמלה.

לאנמאס הגעתי עם עוד כ-20 צעירים מהעיר גרנובל. במשך סופשבוע אינטנסיבי בנינו ביחד את מה שעתיד להיות מחנה המאכלס אלפי אנשים. ניסרנו עצים, חפרנו שירותים ובנינו אוהלים גדולים למטבח, להרצאות ולמי שיבוא בלי אוהל משלו.

בנוסף לניסיון להקשות על הגעתם של האנשים המשתתפים בכינוס ולהעביר מסר לציבור ולמנהיגים, ההתארגנות עצמה מחזקת את הרשת בין הארגונים המקומיים השונים שלוקחים חלק באירוע ויוצרת רשת של פעילים אינדיבידואלים מכל העולם. בשבועיים האלה פגשתי את האנשים הטובים ביותר בעולם: זילי שבהריון ואחיה השף, אדי מאוסטרליה שהניף את דגל האובורייגיינים, טים מניו-יורק שבא אחר-כך לפלסטיין וגם מרטין האנגלי בן 40 שלא יכול להיכנס לאנגליה בגלל ששרף שדות גידול של מזון מהונדס. מרטין לא השתתף בהפגנות כי בלילה שלפני הלך לתלות שלט גדול על אחד הגשרים בעזרת סנפלינג. המשטרה תפסה אותו וחתכה את החבל שעליו נתלה. מרטין נפל מגובה של 20 מטר ושבר את כל הגוף.

כשפגשתי באנמאס את אנה הקומוניסטית הקתולית האדוקה חשבתי שזה יהיה השיא של נסיעתי. הנה מצאתי את הנפש התאומה שלי שחיה בדיסוננס הזה בין הדת לטרוצקי. אלא שכמה ימים לאחר מכן הגעתי ללוזאן רעב. האוכל היה מוכן וטעים במיוחד. כל אחת שילמה עבורו כפי שרצתה. כשסיימתי הלכתי לשטוף את הצלחת והתמסרתי לשטיפת כלים של אחרים. זו היתה הדרך שלי להגיד תודה על הסעודה שמישהו שאני לא מכיר הכין בשבילי. אף אחת לא הורתה לאחרת לבשל כמו שאף אחת לא ביקשה ממני לרחוץ את הכלים. הדברים נעשים לא מעצמם, אלא על-ידי אנשים. אנשים שמתכנסים לטובת מטרה משותפת. אנשים ששייכים לקהילה אחת. היא זמנית, לעיתים וירטואלית, לא לגמרי מלוכדת ולגמרי לא הומוגנית, אבל היא פועלת. מארוחת בוקר ועד חסימה של כל הצמתים בעיר - הדברים נעשים. ובכיף.

אחד המנגנונים החשובים להפעלת המחנה וגיווש אסטרטגיה לקראת ההפגנות ההמוניות הן הפגישות הפתוחות המדמות את כיכר השוק או את האצטדיון של הדמוקרטיה הישירה האתונאית. הכינוסים המעוגלים הללו מתקיימים בדגש על דיון לא היררכי ובניסיון להחליט מתוך קונצנזוס. שוב ושוב מנסה הקולקטיב להעצים את אלו שנוטות לשתוק בגלל מגדרן, שפת אימן, ניסיוןן או כל סיבה אחרת.

סדנאות הכנה למפגש עם נציגי החוק מתקיימות ברציפות במשך היוםיים שלפני המהומות. קיים גם צוות משפטי ועזרה ראשונה. במקביל, יש גם כאלה שתפקידן להביא מידע על מקומות האחסון ודרכיהן של המשלחות. יש להן קשרים לתקשורת או שהן סתם מרחרחות במלונות ומגלות היכן מתאכסנים אלה שאמורים להגיע לכינוס באוויאו.

כשהגיעו כמה סטודנטים חנונים מאוקספורד והכריזו על פגישה בנושא הקמת קבוצת פעולה אלטרנטיבית שנקראת Pink and Silver (ורוד וכסף), לא האמנתי שה'אוהבים והמיליטנטים' יצמחו לכדי בלוק מאסיבי ואפקטיבי שיספק גוד טיים לאלפי מפגינות. השעות שכיילנו בהכנת הבגדים, השלטים והאביזרים הנלווים הציפו אותי בחדוות יצירה כמותה לא ידעתי מאז גן מרים. יחד עם ה-Pink & Silver רקדתי סמבה כל הדרך אל הגז המדמיע.

באמצע הפגנת הפתיחה בלוזאן התחיל לרדת גשם שוטף. בהתחלה כולם נעמדים. אחר-כך בורחים להסתתר מתחת לתחנות אוטובוס ובתים ומתחילים להמציא תיאוריות קונספירציה שמסבירות מי מוריד עלינו גשם באמצע יוני. אחרי 20 דקות של גשם חזק אנחנו יוצאות החוצה תוך החלטה שהגשם הוא בעצם איתנו. כל רעם גורר צעקה קולקטיבית מחרשת אוזניים. כל התחזקות בורס של הגשם רק מחזקת את הצועדות ששותפות עכשיו לא רק להפגנת כוח אלא גם למקלחת קולקטיבית.

למחרת אני קם ב- 5:00 בבוקר בזכות חברות מתופפות שעוברת בין האוהלים ומעירה את כולם (בהתאם להחלטה שנתקבלה על-ידי כלל דרי המחנה). בערך 5,000 צועדות למרכז העיר ואוספות בדרך מכל תבא ליד: לוחות פרסום, ברזלים, פחים ולבנים. המטרה: לבנות בריקדות שיחסמו את הכביש מזינבה כדי למנוע את הכניסה למעבורת שתיקח את המשלחות לאוויאן. ב- 8:00 בבוקר נורו פגזי הגז מדמיע הראשונים. אחרי כמה שעות של משחקי חתול ועכבר נודע לנו שהצלחנו לגרום לעיכוב של שתיים בפתיחת הוועידה.

חוזרים לנו במחנה אלא שאז אנחנו מגלים שאנחנו מוקפים בשוטרים. הם דורשים חיפוש באוהלים והצגת תעודות זהות. אנחנו מסרבות. הם מחליטים לעצור אותנו. כאלף מפגינות מתיישבות ומשלבות ידיים ביחד. השוטרים תולשים 4 מפגינות כל 10 דקות. כלי התקשורת זורמים למקום כדי לתעד את הדרמה: מפגינות לבושות בוורוד נעצרות ללא סיבה. אחרי שלוש שעות מותחות פתאום שרשרת החוזרים שמסביבנו מתקפלת ואנחנו חופשיות. גם העצורות חזרו. הניצחון מתוק והשיעור חשוב. סולידריות מנצחת את האלימות. הדלק של הדיכוי הוא הפחד מהמדכא. והעיקר לא לפחד כלל.

אחרי שלושה ימים אינטנסיביים של מהומות, מעצרים והכרזות מרגשות, מתכנסים באנמאס תושבי העיירה שהוזמנו לארוחת גורמה טבעונית במחנה. התייצבו יותר ממאה תושבים ותושבות, חלקן בעלות חנויות וחברי מועצה. הוסבר להם איך המחנה פעל, מה זה ניהול עצמי ללא מנהיגים ואיך צמצמו את הפגיעה בסביבה. באיזשהו שלב קמה תושבת המקום, מבוגרת, ואמרה: "אתם בדיוק ההפך מכל מה שסיפרו לנו עליכם". קם אחר והציע ליישם את הרעיונות הללו בניהול העיר. התושבים עצמם התחילו לדבר על דמוקרטיה ישירה, אקולוגיה ומשמעות של קולקטיב. הפעילים לא ידעו את נפשם מרוב אושר. גם אני.

בלילה האחרון הגעתי לזינבה עם אריאל (שגם צילם את התמונות). תוך כדי אכילת פלאפל שמענו רעש מעבר לפינה. כשהגענו הסבירו לנו שהמשטרה כיתרה כ- 50 מפגינים שחסמו את הגשר וההמונים משני הצדדים מנסים לסייע להם. תוך כדי הקשבה להסבר פתאום נורים לעברנו עשרות פגזי גז מדמיע. כולם מתחילים לרוץ. אני נתקל במדרגה ומשתטח על הרצפה. הראש שלי נתקע במדרגה אחרת. המשקפיים שלי נופלות ואני מאבד את ההכרה. אנשים מתחילים לדרוך עליי. אריאל מציל את חיי. אנחנו מתמוטטים ברחוב צדדי ושוטפים את העיניים אחד של השני כמו שלמדנו בסדנאות ההכנה. אני מגלה ששתיים מאצבעות ידי השמאלית יצאו ממקומן. בחורה מקומית שבסך-הכל ירדה לראות את האקשן עוזרת לנו להגיע למרפאה שם נותנים לי זריקת הרדמה ומשם מזמינים אמבולנס שמביא אותי לבית החולים. בסך-הכל קצת יותר מ- 1,000 פרוקים שווייצרים שהם כמה אלפי שקלים עבור הטיפול הרפואי.

היה שווה לי להימרת על הרצפה ולשלם על כך (השתתפות עצמית) בזכות הרופא שסיפר שלמרות שלהוריו יש בית בניו-יורק הוא מסרב לנסוע לארה"ב כחרס פוליטי מאז ה- 11 בספטמבר. וגם בזכות הפקידה השחורה שכשהתלוננתי בפניה על המחיר העצום שאני נדרש לשלם עבור טיפול רפואי (תוך איום שלא אוכל להיכנס יותר לשוויץ אם לא אשלם) היא פתחה את צוהר לבה בפני וסיפרה: "הגעתי לכאן עם הילד שלי כי לא יכולתי לפרנס אותו לבד בנמיביה. אבל גיליתי ששוויץ היא ארץ קרה עם אנשים קרים. אני לא מכירה אפילו את השכנים שלי. כל אחד כאן חושב רק על עצמו. זה לא מקום טוב לגדל בו ילדים. אני אמנם עובדת בבית-החולים אבל גם אני לא יכולה להרשות לעצמי לקבל שירותי בריאות".

יום שישי
א אדר ב' תשנ"ה

ב' ד'ת

הכסף אשר הוא מביא	7.00
עליו נוסף מדי חודש	30
עבור עליו, מצד אחד. מצד שני	8.00
הוא יוכל גם להקנות לו - 30	30
הוא עשוי על ידי זה	9.00
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	30
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	10.00
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	30
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	11.00
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	30
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	12.00
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	30
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	13.00
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	30
הוא יוכל להקנות לו (30) אחדות	14.00

יום שבת
ב אדר ב' תשנ"ה

* 7122

ערשט : יום 5.01, ת"א 5.19, חיפה 5.11

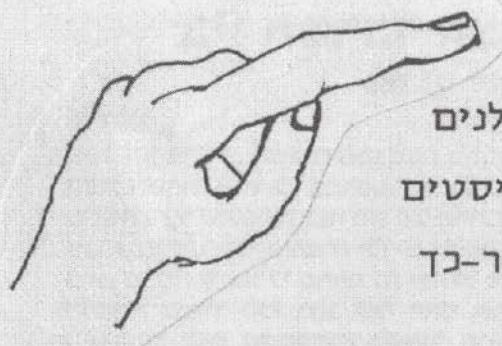
מוצ"ש י"ג 6.13, ת"א 6.15, תיספה 6.13

במלך המצרים ח'לף בשנת

דברי האיכר השיכור

"ילדי בורגנים

כמה קל לכם להיות שְמאלנים
כמה קל לכם להיות אֲנרכיסטים
כמה קל לכם לשמור לאחר-כך
פשיסט קטן בתוכם.

ילדי בורגנים עָלָה בְּיָדֵי לַחֲיוֹת
מִפְּרִי־לִגְיוֹת שְׁנָתְנוּ לָכֶם הוֹרִיכֶם.
אֱלֹהֵי חַיִּים מְכֻבָּדִים יֵשׁ לָכֶם ילדי בורגנים,
מהכת שלכם לא יוצאים כמרים ולא סוהרים,
רק משכילים ואֲמָנִים ומדענים.
כמה שאתם מתקדמים ילדי בורגנים,
הנבזויות שלכם נֶעְלֹוֹת לֵאמֹן עָרוֹךְ. אבל
אני מִפִּיר אֶתְכֶם. בּוֹאוּ

בּוֹאוּ אֵלַי עֲלוּבֵי נֶפֶשׁ

אלטף לכם קצת את הראשים שלכם
ואחר-כך אכניס לכם בעיטה

בְּאַחֲרֵיכֶם

נְבִילוֹת."

(יאניס אינפנדיס, מיוונית: רמי סערי)

בין המרבד הצבעוני לדגל השחור

מה זה "אנרכו-קוירי"?

פרולוג

לא מזמן פרידה, השכנה המבוגרת מלמטה, שאלה אותי בחדר המדרגות "מה זה הדגל השחור שיש לך במרפסת?". כל-כך התרגשתי שסוף סוף מישהי מתעניינת בפייסת הבד שתקועה באדנית של הרוקט מאז ההפגנה במחסום כיסופים בשבוע שבו כוחותינו קטלו עשרה ילדים שהפגינו ברפיה והפכו 1,650 בני-אדם למחוסרי בית. כל מה שיצא לי מהפה זה "הדגל מסמל אנרכיזם". היתה שתיקה בינינו, אז הוספתי בחיך הכי רחב שלי "אני אנרכיסט". היא חייכה בחזרה ופנתה אל המדרגות לפני שהספקתי לשאול אותה מה היא חושבת על המרבד בצבעי הגאווה ששוכב מחוץ לדלת ביתי, ולהציע שנשב על תה צמחים ועוגיות כדי לדון בנושאים החשובים שהסמלים האלה מייצגים.

בעוד אני מספר לאחותי על פרידה השכנה האנרכיסטית, בדרך לקומה השלישית של תרבות הצריכה, אני מגלה כתובת באדום על קיר המעלית: "Punk is not Dead" ולצדה A גאה, סמל האנרכיזם. "אנחנו בכל מקום" אני משוויץ בפני אחותי ומסביר לה שהפאנק נמצא מעבר למנעד המוסיקלי שלי (שנע בין חווה אלברשטיין לאהוד בנאי) אבל הוא גם תנועה חברתית ואורח חיים אלטרנטיבי עם שורש או פוטנציאל פוליטי. פתאום הממושקף שעולה איתנו במעלית של דיזינגוף סנטר מתקן אותי ואומר: "Punk Can not Dead". אני שואל אותו אם הוא מכוון לכוונת המשורר (של הכתובת שעל קיר המעלית) והוא מהנהן מחויך תוך כדי חשיפת טוש לורד אדום שהוחבא בכיסו. הגענו לקומה השלישית והוא נעלם לפני שהספקתי להתחיל איתו.

אבל מה זה בכלל אנרכיזם?

אנרכיזם הוא הגרעין האידיאולוגי לתנועה שהתפתחה במהלך המאה ה-19 וביקרה את תפקידה של המדינה במהפכה שהציע הסוציאליזם. דרך ארוכה עשתה התנועה מאז ניסחו הפילוסופים גודוויין, בקונין וקרופוטקין את עיקרי רעיונותיה ועד שפרצה שוב לתודעה העולמית בזכות ה-Black Bloc ("הגוש השחור") הנוהג לחסום את כינוסי מנהיגי הקפיטליזם הגלובלי ואף לנפץ חלונות ראוות של תאגידים ענק מרושעים במיוחד.

האנרכיסטיות רואות במנגנוניה השונים של המדינה כלי שרת בידי שליטים שטובת הכלל לאו דווקא מוצבת בפניהם כמטרה עיקרית. הביקורת האנרכיסטית מתרחבת גם אל ריכוזי כוח אחרים מלבד המדינה כמו תאגידים, הנהלות וכל יחסי כוח שבבסיסם אוטוריטה (מרות) או היררכיה. מלבד השלילה המוחלטת של צורות ההנהגה מציב האנרכיזם אלטרנטיבה המשלבת אינדיבידואליזם וסולידריות, וכן יסוד מוסרי יציב לצד גמישות ופתיחות לשינויים. למעשה מערער האנרכיזם על הדיכטומיה בין השינוי המוסרי הפנימי לתמורה הפוליטית החיצונית. המטרה היא מימוש עצמי, כלומר אושר, והאמצעי הוא עצמאות, כלומר אי-תלות וחירות אמיתית. לא חירות פורמלית המוענקת ומפוקחת על-ידי המדינה ומושתתת על עבדותם של אחרים, אלא חירות מוחלטת.

בניגוד לקומוניזם אין המדובר במהפכה אוטופית שיש להמתין לבואה, אלא דרך חיים שניתן ורצוי לקיימה כאן ועכשיו. מבין האלטרנטיבות הרבות שהאנרכיזם מציע לבניית חברה ללא שליטים, זו הקרובה ללבי היא יצירת קהילות שיתופיות בניהול אוטונומי נטול היררכיה ובאמצעות דמוקרטיה ישירה. קהילה כזו מושתתת על יחסים כנים בהם כולם משתתפים (בפועל) ולא רק מיוצגים (פורמאלית). כמו-כן, ובניגוד לאנרכיסטים רבים, אני מאמין כי בבסיס נקודת המבט האנרכיסטית עומדת תפיסה אופטימית לגבי טבע האדם. זו גם משמשת לי כאחד הנימוקים לזיתור על הקניין הפרטי ולבעלות משותפת על המשאבים.

שלא כמו המדינה, שהיא מסגרת מלאכותית והיסטורית, אני רואה בחברה מסגרת טבעית ואף הכרחית לבני-האדם. אלא שצורות הקיום החברתי נתונות לשיפור מתמיד. תרבויות אנושיות קדומות ידעו שלב איזונומי שבו עצם הצורך או התפיסה של שלטון נעדרה לחלוטין. גם לפני כ- 500 שנים הסתכלות על כדור הארץ הראתה מעט מאוד מדינות וגבולות והרבה שטחים פתוחים. עצם אפשרות שיפור ושינוי צורות ההתארגנות החברתית-אנושית חושפת את המניפולציה של המוסדות הטורחים על הנצחת הצורה הקיימת (השולטת) כיום. זו המנסה להכפיף את זכויות האדם (השייכות לאדם באשר הוא אדם) לשייכות אזרחית (הניתנות על בסיס דת, גזע או לאום).

אנרכיזם זה ביטול כל צורות השלטון ופירוק מנגנונים המרכזים בדיהם כוח, זה האמונה שבני אדם יכולים להיטיב את מצבם בצורה קולקטיבית, זה הרחבה מקסימלית של חירותו של היחיד, זה פריקת עול ופריצת גדר, זה העדפת הסולידריות על פני התחרותיות, והנדיבות על פני הקמצנות. אנרכיזם זה לשחרר ולהשתחרר מכל סוג של דיכוי או ניצול (בשל גיל, מגדר, נטייה, מוגבלות, גזע, לאום, דת... וגם דיכוי בעל-חיים או ניצול לרעה של משאבי הטבע), זה לפרק את הקונבנציות החברתיות, זה לצרוך פחות ולחיות יותר, זה ליצור תרבות אלטרנטיבית, זה להעביר את הכוח לעם, לאנשים, לנשים, זה לא לחכות למהפכה אלא לחיות אותה. אנרכיזם זה לקום כשהאוטובוס תקוע בגלל מתקן מחזור הבקבוקים שנפל על הכביש ופשוט להזיז אותו, זה לשתול גינה אורגנית בחצר של הבניין, זה ללמוד לתקן פנצ'רים באופניים בעצמך, זה לשיר בקול בים, זה לשתות מהברז, זה לצלם רגשות ומידע במכונת צילום ולפור בכל מיני מקומות. אנרכיזם זה להיות קוויירית, חריגה בעברית.

ומה זה קויריות?

התיאוריה הקוירית מערערת על הטבעיות של הגדרות מיניות ורואה את הקטגוריות השונות של המיניות כהבניה חברתית ולא כנתון טבעי. כלומר, שהתפיסה של הומוסקסואליות כזהות מינית היא המצאה חדשה יחסית שהתגבשה במאות ה-18-19 ורק במקביל אליה התפתחה הזהות ההטרו-סקסואלית. תודה, פוקו. התיאוריה הקוירית מתייחסת לזהויות האלו, כמו גם לזהות הגברית והנשים, בצורה גמישה יותר מזו אליה הורגלנו. אני יכולה לבחור במגדר שלי כמו גם בנטייה שלי שוב, ואני יכול גם להתחרט, ואז קצת לשחק איתם, ושוב.

המין והאהבה של קוירים וקויריות אינם משרתים את המטרות החברתיות של העולם הקפיטליסטי (המבוסס על תועלת, ניצול וניכור, ולכן הינו דכאני באופיו), אלא כופרים בסדר החברתי הקיים ומציעים אלטרנטיבה. קוירים מאמצים בשמחה את השונות: הם אינם שואפים להיות תמונת מראה (הפוכה אך זהה) של החברה הסטרייטית, הם לא דווקא שואפים למונוגמיה או למשפחה בכלל, והם אינם בהכרח דומים לשום דבר מוכר. הטרג'נדר מאתגר את יציבותו של המשולש: מין-מגדר-תשוקה, ממש כמו שהפליט קורא תיגר על הגדרותיה של מדינת הלאום ועל הקשר אדם-הולדת ואדם-אזרח.

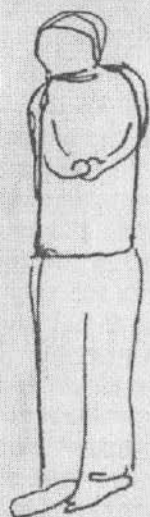
אז מה הקשר בין קוויריות לאנרכיזם?

מעבר לשימוש בפרקטיקה של טשטוש מגדרי כמו ב- Black Bloc (כולן לבושות בשחור ומסתירות את הפנים) או ב- Pink & Silver (משחקים בחילופי מגדר) אצביע על חמש נקודות עקרוניות המקשרות בין שתי התנועות או הרעיונות:

א-נרכיה = ללא שלטון. ומי שולט היום בעולם? גברים לבנים עשירים וסטרייטים. עצם העמדה העיקשת כנגד יחסי שליטה או כנגד יחסי דיכוי היא קווירית כמו שהיא אנרכיסטית. פעם, במדינה הדיקטטורית, לדבר על הדיכוי של המדינה היה מעשה דמוקרטי. היום, במדינה "הדמוקרטית" (שבה מנגנוני הדיכוי סמויים) להצביע על מנגנוני השליטה והניצול הממסדיים זה מעשה אנרכיסטי, שלא לומר חתרני.

הקהילה. האנרכיזם רואה במדינה כלי הפוגע בסולידריות הכלל אנושית. הקהילה הקווירית היא קהילה בינלאומית בעלת אגנדה משותפת ואף תרבות רדיקלית חוצת-גבולות. הקהילה הזו מקיימת קשרים וירטואליים כמו גם מפגשים בפיזיקליים, הפגנות ופסטיבלים. ככזו הקהילה הקווירית יכולה להוות תחליף לקהילה ההומו-לסבית שהחלה להתפרק כשהחליפה את תרבות החריות בניסיון להיות חלק מהחברה הסטרייטית-ליברלית, בה החריות נדחתה למרחב הפרטי ואילו על המרחב הציבורי משתלט מי שיש בידו יותר ממון. כך פסקה הקהילה ההומו-לסבית מלהיות קהילה.

הפרט. בניגוד לקומוניזם, האנרכיזם מבוסס על אושרו של הפרט ולא של הקולקטיב. עצם הדיבור על אושרו של הפרט והעמדת הבחירה האישית של היחיד במרכז היא מאפיין חשוב בשיח הקווירי. כך למשל היחיד הוא הריבון היחיד להחליט מה תהיה נטייתו או מינו. לא הפסיכולוג, לא איש האקדמיה ובטח שלא שר הפנים (או המדינה).

המרחב הציבורי. דבר משותף נוסף (והוא נכון דווקא גם לגבי הקומוניזם) הוא העוינות לצבירת הון וקניין פרטי והרחבת המרחב (שטח וקניין) הציבורי. השטח הציבורי הוא זירת ההתרחשות הקווירית, ופלישה אליו והנמכת החומות בין הפרטי לציבורי הן צורות פעולה קוויריות. המרחב הציבורי הוא ההבדל שבין גניבה בחשאי למרי אזרחי המאתגר את החוק באופן גלוי. עצם היציאה מהארון של מיעוט פוליטי מהווה מרד. המרד, שעל-פי אבי האנרכיזם מיכאיל באקונין הוא יסוד של החירות, שבעצם היציאה למרחב הציבורי. לכן מהווה העיר כלי המושך קוויריות ואנרכיסטיות רבות. המרחב האורבני מכיל שטח ציבורי שהוא אנונימי ופוליטי בעת ובעונה אחת.

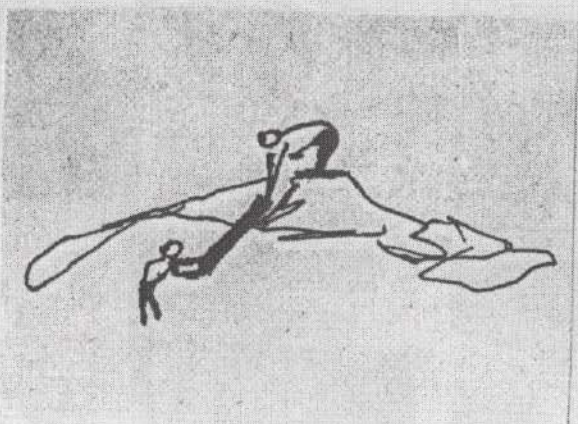
אפשר להזכיר את הירי במסחה בדצמבר 2003 בו נורה גיל במהלך פעולה ישירה של "אנרכיסטים נגד הגדר", כסוג של אוטוטינג עבור אנרכיזם ואנרכיסטים בישראל. כך שהמאבק בגטו שאנחנו יוצרות לפלסטינים חילץ אותנו מהגטו שלנו כאנרכיסטיות. כך גם הדגל השחור במרפסת או הגרפיטי במעלית (כמו גם העמדתו של מוהיקאן גאה) - פרקטיקה של יציאה מהארון.

"חבורה של ואנדליסטים משוגעים". המילה קוויר התחילה כקללה הומופובית ונוכסה על-ידי הקוירים (בדומה לתהליך שעובר של המילה "Nigger"). אם כן, אם נאמץ את הסטריאוטיפ ונקבל את ההגדרה המסולפת של האנרכיה כאי סדר, ואת תדמית האנרכיסטים כפורעי חוק ואוהבי כאוס, אפשר לדבר על פירוק של זהויות במסגרת פירוק המסגרות. מלחמת גרילה במטרה לפוצץ את חומות המגדר. אין זה מקרה שהודבקו לאנרכיסט תכונות מהממות כמו טירוף, חזויות הרס ופראות. בין תולדות השיגעון (בעידן התבונה) לתולדות המיניות (בעידן היוקטוריאני-ליברלי) עובר חוט שתפקידו לגדר בין מי שבפנים למי שבחוץ. אנרכיזם לעומת זאת מהווה שבירת גדרות והגדרות - לאומיות, גזעיות וגם מגדריות. Gender Blender (י'רסק מגדרי") יכול להיות, ואולי אפילו חייב להיות, תוצר של הכאוס הזה.

אפילוג

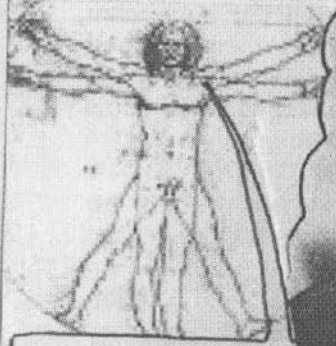
עצם הדיבור בלשון רבים חוטא לאנרכיזם, שמתיימר לא להטיף מוסר ולהתפלסף אלא להישען על מסורת של עשייה יותר מאשר רעיונות. ובכל זאת אדגיש כי הדיבור עצמו הוא זה שהופך אותנו ליצורים פוליטיים. לפרידה השכנה הבאתי במתנה את הספר "חנה ארנט - חצי מאה של פולמוס". גם ארנט בעיני היא קצת סבתא אנרכיסטית, ולא בכדי הגותה הושתקה במדינה הציונית הגאה (במובן הסטרייטי של המילה). ב-1959 כתבה: "רק מה שנחשב רלוונטי, שראוי להיראות ולהישמע, הוא מה שנסבל בחברה, ולכן כל מה שהוא לא רלוונטי הופך לעניין פרטי... בכל פעם שאנחנו מדברים על דברים שאותם אפשר לחוות רק בתחום הפרטי או באינטימיות, אנחנו מביאים אותם החוצה, אל התחום שבו הם זוכים למידה מסויימת של מציאות, שלא יכולה היתה להיות להם לפני כן. נוכחותם של אחרים, שרואים את מה שאנחנו רואים ושומעים את מה שאנחנו שומעים, מבטיחה לנו שאנחנו והעולם שלנו אמיתיים".

אודסה 1894

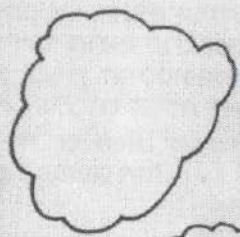
טאָקעט גע, געטע, געטע

שחקי כי באדם אָאמין

זו אני החולם שח.

כי עודני מאמין בך.

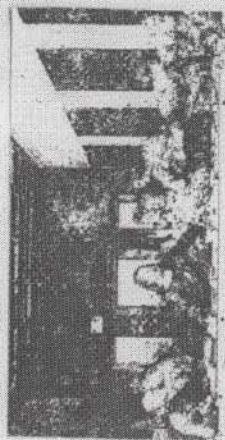

כי עוד אָאמין גַם באדם,

גַם ברוחו, רוח עז.

כי עוד נִפְשִׁי דָרוֹר שוֹאֶפֶת.

לא ברעב ימות עובד.

רוחו יְשִׁלִּיךְ כְּבִלֵּי-הַבָּל

יְרוֹמְמוֹנוּ בַּמַּתִּי-עַל;

אוכל מהזבל

לשבוע בג'ונגל האורבני

למה לקנות דברים שאפשר לקבל חינם? בתל-אביב אפשר לחיות בכיף בחינם. מזג האוויר והטיפוגרפיה המישורית מושלמים לשימוש באופניים. ולי יש סימפטיה לאנשים שמתאמצים. בעיר שהיא מאורת טיח נואשת ישנו גם מספר בלתי נתפס של בניינים נטושים שרק מחכים לאיכלוסם על-יד פולשים נחמדים. ולי יש סימפטיה לאנשים שמתעקשים. שמתרגשים.

אחרי שפתרנו את בעיות הדיור והתחבורה נותר רק המזון. כאן המצלמה מתרוממת גבוה למעלה כדי להביט על תל-אביב מהירח. מה שנקרא זום אאוט. וכאן כדאי לזכור שתי עובדות חשובות: אחת- כמות המזון שאמריקה הצפונית זורקת לזבל יכולה היתה לפתור את בעיית הרעב בעולם. שתיים- אם כל העולם יצרוך וייצר זבל באותה "נדיבות" כמו זו של תושבי צפון אמריקה נצטרך 4 כדורי ארץ כדי לספק את צורכי האנושות.

מחשיבה גלובלית לקהילתית. כמות הזבל שתל-אביב מספקת יכולה להספיק להמונים. הקושי העיקרי בליקוט אוכל מסביבות פחי אשפה הוא מחסום הבושה ("מי שמחטט בזבל הוא מסכן"). אחרי שהתגברנו על מבטי העוברות ברחוב, נגלה שבנוסף לשוקי הענק המשליכים טונות של אוכל מצוין לפח, גם הסופרים הגדולים מחדשים סחורה באינטנסיביות שמעלה את איכות האוכל שהם זורקים לפח. קוראים לזה "Dumpster Diving" וזה מכניס הביתה פירות, ירקות ושלל מוצרים שתוקפם בדיוק פג אבל הם עדיין טובים.

טיפים לאיסוף אוכל בחינם במרכז תל-אביב:

שוק הכרמל – מידי יום בסביבות 19:00 (או מתי שמחשיך) הרוכלים בשוק ישמחו להעניק לכם את מה שנותר ממרכולתם.

השוק הסיטונאי – בין 8:00 בבוקר ל- 12:00 בצהריים אפשר למצוא מתחת לכל בסטה זבל משובח או מעשר מוסרי של פירות וירקות.

AM PM – בסניף ברחוב קינג ג'ורג' העובדים נחמדים במיוחד. בין 1:00 בלילה ל- 3:00 הם מניחים את הסחורה הישנה ליד הצפרדע (הפח הגדול).

לחם ארז – בסניף שבאבן גבירול בכל יום שישי סביב 2:00 בלילה אפשר לקבל כמות של לחם שיכולה להספיק לשבוע שלם.

הבר ברוטשילד – מידי לילה, בערך ב- 1:00, מונחת שקית עם לחמים ולחמניות מאחורי הקיוסק שליד הלב מהבלטות האדומות.

חומסיות – בסוף היום (תלוי בכל מקום), ישמחו לתת כמויות עצומות של חומס, גרגרים ופול במקומות השונים ברחבי העיר.

מאפיות – אפשר לבוא למאפיות הרבות לאורך כל שעות היום ולנסות את מזלכן. בדרך-כלל תמצאו אוצרות מבצק. כדאי פשוט לשאול את האופים/מוכרים אם הם רוצים להיפטר ממשוהו.

זוהי רשימה חלקית בלבד שקצת מוציאה את הכיף מעצם החיפוש עצמו. כדאי לזכור שכל בית עסק שמוכר אוכל (או בעצם כל דבר) זורק את אשפתו בשעה כלשהי, אז רק צריך לא להתבייש לשאול ולא להתייאש מלחפש.

המהפכה האנאלית

המדריך המקוצר לנחדר המתחיל

לאורך ההיסטוריה גויסה החדירה האנאלית לטובת מוסד ההשפלה והכניעה. מאז האזכור הראשון של מעשה הסדום (בראשית י"ט) ועד בתי הכלא של המדינה – החדירה הבין גברית תוארה לא כביטוי של אינטימיות או מקור הנאה עצומה, אלא כהתעללות. הישבן בכלל הפך למוקד חשוב בהיגדים הומופוביים כמו גם במשחקי כוח בין גברים ("שק' לי בתחת", "אני אזיין אותך מאחור", "אוכל בתחת"...). ניתן להבין את מעמדו הירוד של הישבן גם מתוקף היותו פתח היציאה של הצואה, אך פעולת ההתרוקנות עצמה כרוכה בעונג ידוע המסביר את התארכות משך הזמן שאנו בוחרים לבלות בישיבה על האסלה.

בלוטת הערמונית (הפרוסטטה בלעז) הינה איבר שיש רק לגבר והמדע טרם גילה לשם מה היא קיימת בגוף. היא נמצאת במרחק כמה סנטימטרים בתוך החלחולת (הרקטום), בדופן הקדמית (בצמוד לבטן ולא לגב). המעטפת של הערמונית מעוצבת במיוחד ולכן רגישה למגע, עד כדי הגעה לאורגזמה של ממש בעזרת מסאז' פרוסטטי. אנחנו נסתפק לעת עתה בחדירה אנאלית המבטיחה עונג מיוחד במינו, כזה המצדיק את הרחבת הגבולות ששמנו לעצמנו במיטה.

אולם מעלותיה של החדירה האנאלית עולות על הנאה גרידא. להיות נחדר מעניק לנו את האפשרות להיות נכבש במקום כובש, ולו רק לרגע קט. עבור הגבר זו הזדמנות פז להיות מכיל, מקבל, פסיבי, כנוע. לכן הפרקטיקה הזו מומלצת דווקא לגברים המגדירים עצמם הטרו-סקסואלים. בקשו מבת זוגכם לסקס לרתום לגופה דילדו או פשוט לאחוז בויברטור ראוי וצאו לדרך.

כדי להבטיח התנסות נעימה ובטוחה, ליקטתי צרור עצות שיתרמו לדרך צלחה. המדריך מנוסח בלשון זכר כי הוא מופנה בעיקר לזכרים, אך גם הבנות מוזמנות לקרוא ואף להקריא לבנים.

1. **התכונן בעצמך.** לפני ההתמכרות לפסיביות המוחלטת קח יוזמה והכן ישבנך. נתחיל לחכיר את האזור בעזרת האצבע במקלחת, ונמשיך בהחזרה הדרגתית של עט, טוש, גזר, מלפפון וקישוא (אפשר תוך כדי אוננות). היתרון ביחידות הוא נטרול אפקט הבושה והמבוכה, בתקווה שאינך מתבייש מעצמך.
2. **היפתח.** כמו החדירה האגנילית גם כאן לא הכל זה גוף והרבה תלוי בראש. שנים שהמוח הורגל לחשוב שהכיוון באוטוסטרדה הרקטאלית הוא חד-סטרי. לא ביום אחד מבינים שהקפיטליזם הוא שקר שהאביסו אותנו בו מינקותנו. מדובר בתהליך שתחילתו פשוט להשתחרר מכל הלחצים והדעות הקדומות שדבקו בנו. זכור שאין הביישן למד והיפתח לחוויה חדשה.
3. **התנקה.** כדאי לכוון את הסקס לבער שעתיים אחרי ההתרקנות האחרונה ולהימנע מלאכול לפני. המחמירים גם מבצעים חוקן אבל נראה לי יותר פשוט ללמוד לא לפחד מקצת חרא. במקלחת שלפני סבן היטב את האזור שמסביב ועם אצבע מסובנת נקה את אשר משיגה ידך בפנים. כעת נסה שתיים או שלוש אצבעות. אם תכוון את זרם המים של הדוש לאזור, תתחיל לחוש בהנאה אחורית.
4. **השתמש בחומרי סיכה.** מה לעשות ולא בורכנו במיץ כוס. רכוש מיכל בחנות סקס, או גנוב מהסופר-פארם. אפשר גם לנסות עם שמן זית מהשטחים. את החומר יש למרוח בנדיבות על הכלי החודר (מומלץ לענווד קונדום גם בשימוש בחפצים או ירקות) ובתוך פי הטבעת. האצבע המשומנת של הפרטנר צריכה להגיע אט אט לכל פינה נידחת בפנים (עדיף לקצץ ציפורניים, אך לא ביום החדירה). בשלב זה אפשר לחקות עם האצבע את פעולת הפמפום (חדירה חוזרת ונשנית).
5. **הרפה.** הרגל את הגוף לפעול בניגוד לאינסטינקט לכווץ. יש כאלו המעידים כי הם מדמים את פעולת הטלת השתן או ההתרקנות הכרוכה בכיווץ ובהרפיית האזור. אחרים מדווחים על השתחררות אוטומוטית תוך דקה שכן השריר לא יכול להישאר מכווץ לאורך זמן.
6. **בחר תנוחה שנוחה לך.** יש המעדיפים לשכב על הבטן (ולחכך את הזין במיטה או בכרית), יש כאלה שכורעים על ארבע, יש כאלה שנוח להם על הצד ויש כאלה שפשוט שוכבים על הגב ומרימים את רגליהם אל כתפיו של הפרטנר. האופציה האקטיבית להיות פאסיבי היא בישיבה על הפרטנר השוכב (ושמירת השליטה על ההתדרה). בדוק איזו תנוחה הכי נוחה לך כדי להבטיח חדירה חלקה בהתחלה. אחר-כך נסה גם את אלה שאינן הכי נוחות.
7. **האט.** התענג על הסקס כמו על ארוחה טבעונית משובחת. קח את הזמן. בשלב ההחדרה אפשר להחליט שהכלי החודר נותר סטאטי והנחדר הוא זה ששולט בקצב ההתקדמות וההעמקה. כוון בקול רם את הפרטנר. עצור כשצריך.
8. **אל תפחד מהכאב.** אין להכחיש שהפעולה לעיתים, ובמיוחד בהתחלה, פשוט גורמת כאב. אך זכור כל הזמן שכגודל הכאב כך גודל ההנאה. אם הכאב בלתי נסבל קח הפסקה, תנוח והמשך שוב כשתרגיש מוכן. מרגע מסויים הכאב חולף ונשכח, העונג משתלט, ואז תרצה רק להיחדר עמוק יותר וחזק יותר.
9. **גמור.** כאמור, גירוי הערמונית מספק עונג לכשעצמו ולעיתים הזין יחזור להיות רפוי כתוצאה מהמאמץ הכללי. אך אל נא תוותר על הגמירה המשולבת - מקדימה ומאחורה. גירוי הזין עשוי גם להקל על היכולת לקבל את הכאב באהבה.
10. **אל תתייאש.** אם לא הלך בפעם הראשונה אל נא תאמר נואש. גם הישבנים הקטנים והקפוצים ביותר, בסופו של דבר נפתחים. זכור שמרגע שנפתחת לראשונה- הפעמים הבאות יהיו קלות יותר מבחינה מנטלית ופיזית. **בהצלחה.**

אזור חופשי / ז'ק פרוור (מצרפתית: אהרון אמיר)
 שמתי מִצְנַפְתִּי בכלוב
 ובִצָּאתִי הִיטָה הַצִּיפּוֹר עַל רֹאשִׁי
 מִה זֶה
 כִּבֵּר לֹא מִצְדִּיעִים
 שָׁאֵל הַמִּפְקֵד
 לֹא
 כִּבֵּר לֹא מִצְדִּיעִים
 עֲנֵתָה הַצִּיפּוֹר
 אֵה כֵךְ
 סִלִּיחָה חֲשַׁבְתִּי שֶׁמִּצְדִּיעִים
 אִמֹר הַמִּפְקֵד
 בִּבְקֶשָׁה אֵין דָּבָר כָּל אֶחָד עֹלֹל לַעֲוֹת
 אִמְרָה הַצִּיפּוֹר.

"חירות היא תנאי קודם למוסריות. ואפילו באה המדינה לצוות על המעשה הטוב, מבטלת אותו ומקלקלת את השורה, דווקא משום שהמצווה ניתנת בצורת פקודה (כלומר חוק), ומשום שכל פקודה מולידה ומעוררת את התקוממותה של רוח החירות. וכן משום שמבחנית המוסריות האמיתית כל דבר טוב הנעשה בדרך צו מגבוה שוב אינו טוב ומתגלגל ברע. חירות, מוסריות וכבודו האנושי של אדם – אכן מהותם של כל אלה היא בכך שאדם עושה את הטוב לא מפני שנצטווה לעשות כך אלא מפני שהוא תופס אותו, רוצה בו ומקיים אותו באהבה". (מיכאל באקונין)

קטשופ זה רצח

על הפער בין המשל לנמשל

כשאתה הולך בשוק ורואה את ריחם וכיעורם של הגופות התלויות לראווה, ואז נחשף ליופיים של הפירות והירקות- כיצד אתה ממשיך לאכול בשר? כשאת מביטה בעיניה החכמות של הכלבה שלך- כיצד תאכלי פרה או כבשה לארוחת הצהריים? אחרי שאתה מביט בתמונות המתעדות הרג של אלפי אפרוחים זכרים על-ידי חנק בשקית ניילון - הלב לא נשבר לך יחד עם הביצה לחבתה?

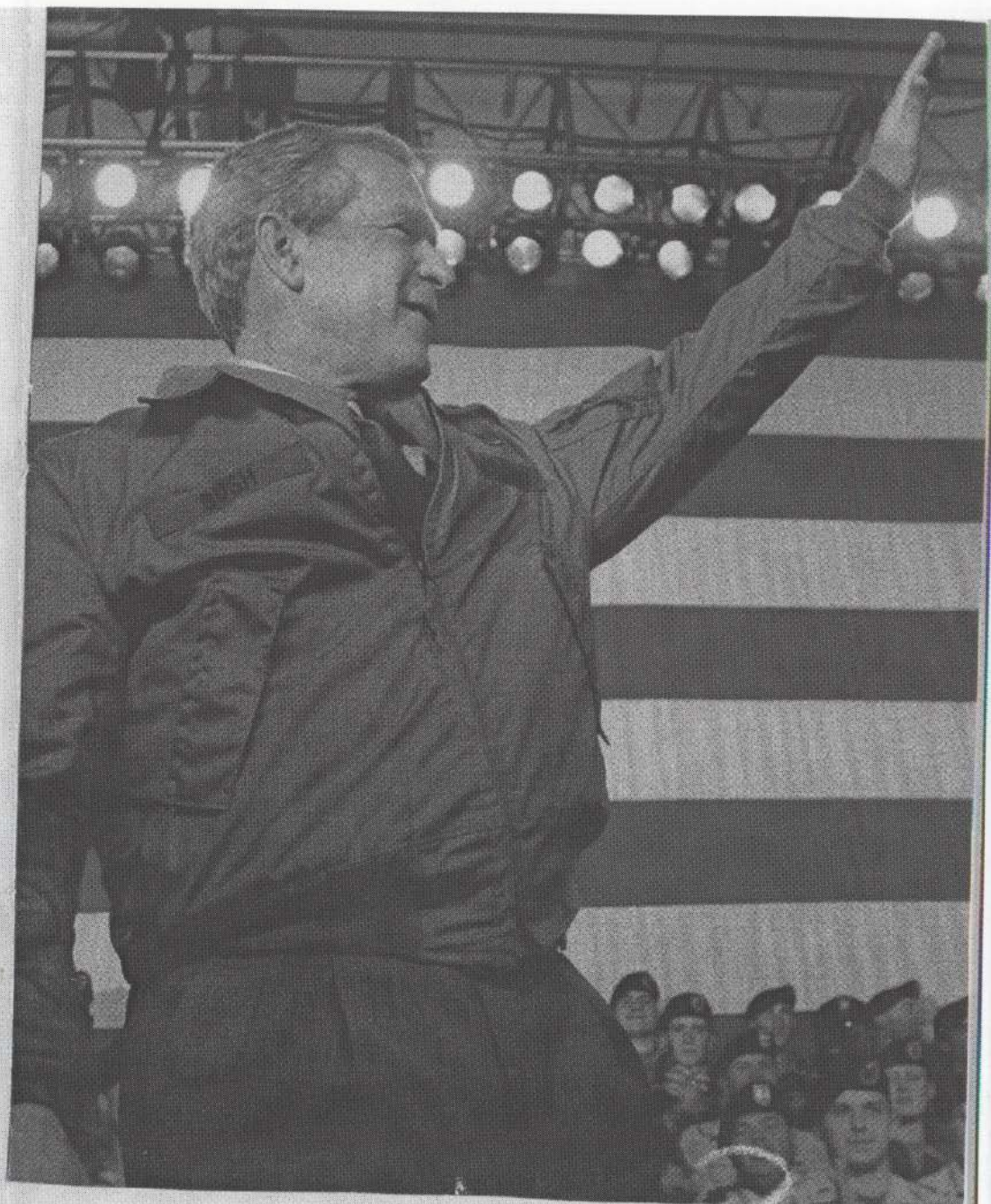
על הנוקים האקולוגיים, הבריאותיים והכלכליים שבאכילת מזון מהחי נכתב לא מעט (www.onestruggle.org). בעיניי, אכילת בשר מתקשרת גם לאורח חיים טורפני. בטבע, החיות הצמחוניות חיות בקבוצות חברתיות, ואילו הטורפים בדרך-כלל חיים לבדם ביחידות. הטורף זקוק לשטח מחייה גדול והקשר שלו עם הסביבה מושתת על כוחנות. בדיוק ההפך ממאפיינים של חברה חקלאית. בדיוק כמו החברה שבורא לנו הקפיטליזם התעשייתי. אולי היצמדותם של בני האדם אל הסטייק מבטאת גם את עידן החזרה אל הגיוגל של השוק החופשי והקרבת הסולידריות על מזבח ההישרדות האינדיבידואלית. נסיגה אבולוציונית של ממש המצדיקה כביכול אימוץ אורח חיים טורפני כלפי בעלי-החיים כמו גם כלפי בני-האדם.

בזמן האחרון הצטבר אצלי כעס על חבריי שמסכימים איתי "ברמה העקרונית" אבל לא מצליחים לעשות את הצעד ולהפסיק לאכול מזון מהחי. אני מעדיף את ההוא שלא נחשף למידע ביקורתי על הנעשה בשטחים ומתחיל במסלול הידוע של בית החרושת הציוני, על פני זה שיודע מה הצבא באמת מעולל ומתגייס בכל זאת. אם החיים הם נמשל אז המשל הוא הערכים שאנחנו בוחרים לחיות לפיהם. אפשר לבחור בצדק, שוויון, חירות, שותפות, שלום. אפשר גם לבחור להפוך את המדינה לערך או להגדיר את מלחמת ההישרדות כערך. אפשר גם לקדש ערכים כמו נקמה או שוביניזם. אבל לדעת את העובדות ולהחזיק בערכים של חמלה ובכל זאת להמשיך לקחת חלק ברצח של בעלי-חיים נראה לי כמו הצביעות הבזויה ביותר.

המשימה למחוק את הפער בין המשל לנמשל היא מרתקת ומעצימה, אך גם בלתי אפשרית. אפשר "לצמצם פערים", אבל תמיד הערכים יהיו מוחלטים והחיים מושלמים קצת פחות. אלא שבמקרה של אכילת הבשר המעשה הוא כה אלים עד שאני מתקשה לקבל כל נימוק לכך. ודאי כשהתירוץ מתמצה בתאוה (גם אונס אפשר לנמק כתוצר של תאוה). אכילת בשר היא פעולת רצח בה הקורבן תמים לחלוטין וחסר אונים. המחיר על הימנעות מהפעולה הוא מינורי במקרה של טבעונות ואפסי במקרה של צמחונות. בסך הכל צריך לסרב, ואפילו לא יושבים על זה בכלא.

בין כיתה ט' ל- י' קראתי מאמר בשם "גזענותם של אוהבי החיות". תופעת אכילת הכלבים על-ידי מהגרי עבודה מתאילנד בריכוזי המאיון העליון נחשפה אז ועוררה הזעזעות רבתי, כולל שלי. המחבר שאל האם טיעונים סמי-נאציים עומדים מאחורי ההפרדה ההיררכית שאנו עושים בין כלבים וחתולים לפרות ולכבשים, בין קופים ויעלים לתרנגולות ולדגים. אני הפסקתי לאכול בשר באותו יום. מאז אני מצהיר שזה התחום הפוליטי היחיד בו אני נמנע מהטפת מוסר. פתאום אני כבר לא זוכר למה אני אומר את זה. כעת, אני מרגיש מחוייב להטיף מוסר או לפחות לפקפק בפער בין המוסר למעשה, למען הסיכוי הקטן שמישהי תקרא את הדברים האלו ותחסוך את הריגתם של כמה בעלי-חיים ביום.

אין אמצעי סמוך ובטוח, מלבד החורבן,
לקיים את השלטון בארץ (מקיאבלי, 1520)

"כשאני מסתכלת על המאסה שיושבת מולי בכובע צנחנים אדום אני מרגישה לא רק שבטוח לחיות, אני מרגישה שכדאי לחיות ושטוב. הוא מעניק לעם ישראל את ההרגשה שהוא, כל אחד ואחד מבני העם, יותר גדול ויותר חכם ויותר יפה".

(גאולה כהן
מראיינת את
אריאל שרון,
מעריב, 1967)

רבע מאה של סטיות

ההיסטוריה ההומו-סקסואלית שלי

חבר ביקש את עזרתי בכתיבת ספר המסכם את תולדות הקהילה ההומו-לסבית בפלשתינה מאז ימי המנדט ועד היום. מיד התיישבתי לכתוב לו את ההיסטוריה ההומו-סקסואלית שלי כפרט בקהילה המתפוררת. מובן שמדובר בתיעוד חלקי ומשוכתב של מי שעד גיל 18 הגדיר עצמו כסטרייט (כזה המקיים יחסי מין שבאינו מינו) ומי שכיום מעדיף את התואר קוויר על-פני הומו. חשוב לי להכליל את הפרק הזה כאן בעקבות צפייה ב"קינסי" (סרט מאוד לא נועז על אדם מאוד נועז) שהזכיר לי עד כמה דיבור פומבי על מין הוא דבר חשוב ומשחרר, למרות המבוכה שעדיין כרוכה בדבר.

גיל 3-6

אני חבר קרוב של יואב. יש לו פנים לבנות ונשיות, תלתלים כמו של מלאך. אנחנו כל הזמן ביחד. נשיקות על הפה. אחותו הגדולה משתמשת במילה "הומואים" כקללה מפחידה.

8-13

חש עצמי כילד המיוחד ביותר בעולם בשל היכולת המופלאה להגדיל את הזין. מפנטז שד"ר מאיר יגלה זאת ויקבע כי אני הוא מלך העולם. יהונתן מנפץ את הפנטזיה כשמספר על התופעה המוכרת הנקראת זיקפה.

12-13

מגלה שזה יכול גם להשפריך. נהנה לאונן תוך הסתכלות במראה. בצופים לא יכול להוריד את העיניים מאורי היפה. במקביל מחכה שהשדיים של בנות כיתתי כבר יגדלו כמו של המדריכות.

13-16

חדוות הקולקטיב. מביט בזין הגדול של חגי כשאנחנו מאוננים ביחד. במקביל מעריך את קלודיה שיפר ושלי גפני. אמא תופסת חוברת פורנו סטרייטית אצלי בחדר.

16-18

נשיקה עם מורן, שדיים עם רונה, ביתוק בתוליי עם נילי, ביתוק בתוליה של מרים. מאוהב בהילה. במקביל: יודע שרוצה להתנסות עם בן כי מדונה אמרה שכדאי. כשאני מאונן אני מפנטז על גברים, אולם לא מייחס משמעות כלשהי לכך. בכל פעם שעולה מחשבה על בנים אני מדחיק בחוזקה.

18

אני הולך לבדי להפגנה של "גוש שלום" בשטחים (כי אף אחד מהחברים שלי לא מספיק פוליטי באותה תקופה). מתויו בן ה-24 ניגש אלי ושואל אם יש לי חברה. חודשיים של סוד גדול באכסניות בתל-אביב. המורה לאנגלית מזהה מצוקה, סוגרת את הדלת ודורשת שאספר מה קורה לי. אני בוכה. היא נותנת לי את מספר הטלפון של קובי הפסיכולוג. אחרי 8 פגישות אני די שלם עם עצמי ועם הדו-מיניות שלי.

בן זוג של נטע ואחר-כך גם של תמר. הן יודעות שאני דו-מיני ואנחנו מסתכלים ביחד על גברים יפים. אחר-כך מחליט שעכשיו תור הבנים. מאפר בהוליווד מרמת-גן חודר אלי בשבת הצופים השכונתי, על הספסל. הבאתי סדין ללילה רומנטי בים, וחזרתי הביתה פגוע ומלוכלך. בהזדמנות אחרת משתכר עם תומר ונוסע בלי קסדה אל מיטתו. מסניף את ריח מפשעתו ומשלח למגירה מכתבי אהבה.

20

החתונה החמו-סקסואלית על הכינרת מבהירה לי שזה הזמן לצאת מהארון. לא מחכה לשחרור מהצבא, ומשלם על כך מחיר מינורי. במשך חודש אני מתאהב בכל חומו שאני פוגש, מלבד איציק שמנסה לכפות את עצמו עליי.

21

ביום הולדתי אני מזמין את שתי אחיותיי כדי לספר להורים. השמיים נופלים. אמא צורחת זעקות שבר כמו אם שכולה מעל קבר בנה. "אמא, תדברי אליי". היא שותקת. "אמא, בבקשה תגידי לי שאת אוהבת אותי". היא בוכה על הכרית. אחרי חצי שעה קמה ומספרת שאני היהלום שבכתר. חודש לאחר מכן אני מכיר את גיל ומתמכר לחיי מונוגמיה שלווים. חצי שנה לאחר מכן בעקבות פגישה עם נומרולוגית (מכשפת טובה שנוזפת בה: "אז תקחי את הכאב ותורקי אותו לפח!") אמא משלימה ומוכנה להיפגש עם שנינו. בפעם הבאה גם אבא יצטרף.

22

אזור אומץ לספר לסבתא (הפולנייה). בדיעבד אולי הארון היה מקל עלי ועליה. אולי לא.

23

נפרד מגיל בכאב גדול. את ההפגנה של ה-15 בפברואר נגד המלחמה בעיראק אני מבלה ברחבת הסינמטק במקום בהיד-פארק. אני מתמכר למין מזדמן באינטרנט ולומד דברים שלא ידעתי.

24

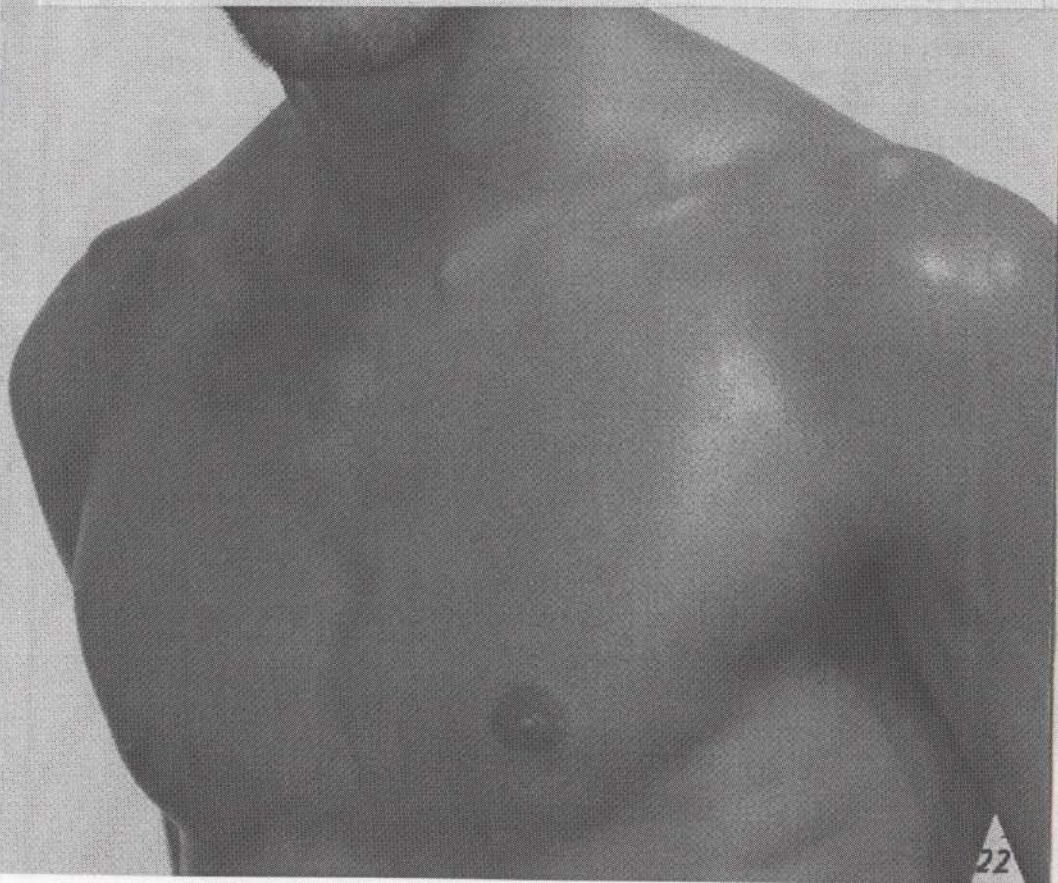
נוסע ל-Queeruption (התכנסות קווירית-אנרכיסטית) באמסטרדם ולומד להשתמש במברג חשמלי תוך כדי בניית אולם קולנוע של ממש. במסיבת הסקס הג'נדר משחק תפקיד משני. כולם עם כולם.

25

אני שוכב עם ידידה וזה נעים. אני נוטש סופית את ההומו לטובת הקוויר. עמיחי דופק בדלת.

נרקיס
"מֵרֹב שֶׁהָיָה חָשַׁב שֶׁהָיָה יָפָה",
הַמִּיתִיקָה בְּמוֹזֵאוֹן הָאִשָּׁה
לְבָנָה, כִּשְׂרָאֵתָה אוֹתוֹ צוּפָה
בְּצֵלֶם הַנוֹפֵל לַתּוֹךְ אִנְשָׁה -
אֵךְ הוּא כְּבֵד הַתְּנַהֵל אֶל מְעַרְבּוֹלֵת
הַגִּבּוֹרָא. קִנִּי הַסּוּף וְהַנְּשִׁימָה
הָיָה בּוֹ לְאַחַד, וְכָלִי לִשְׂאוֹל אֶת
אִמּוֹ הַמִּתְבַּכֵּנֶת בּוֹ קְמוֹנָה,
הוֹשִׁיט אֶת כַּף-יָדוֹ לַלְפֹּת אֶת אֶמְנָע
בְּשָׂרוֹ שֶׁעַד הַיּוֹם הִיא רַפָּה,
וְחֵשׁ כִּי־צַד הָדָם סוֹכֵר בּוֹ פְּצָע,
מֵרֹב שֶׁהָיָה חָשַׁב שֶׁהָיָה יָפָה.

(דורי מנור)

אלוהים שלי

כמה מילים סביב הדבר שלא ניתן לדבר עליו במילים

כשמרדכי ואגנוו השתחרר מהכלא לאחר 18 שנים עמדתי נרגש מול השער הכחול של הכלא באשקלון. בשיחה אגבית אמר לי אנרכיסט ותיק: "הוא לא כמונו, כל הקטע הדתי שלו- זה הרי משהו שאנחנו לא יכולים ממש להתחבר אליו". שתקתי. כמו בהרבה סיטואציות אחרות – העדפתי להניח את זהותי הדתית האמונית בצד.

גדלתי בבית מסורתי. לימדו אותי שהומואים זה מחלה, שבצע כסף טבוע בטבע האדם ושהציונות היא תנועה מוסרית. לימדו אותי גם לסור מרע, לעשות טוב ולרדוף שלום. כל מה שלמדתי כשהייתי קטן נתון מאז התבגרותי לבחינה מתמדת. כך גם האמונה באלוהים. היא צמחה מתחת לטלית של אבי בבית הכנסת בגיל הגן ובשיעור תורה בכיתה ב', דרך סדנת המדיטציה בתיכון, עברה גם את רגעי ההארה בין שדה בוקר למצפה רמון, התפתחה בלימודי הפילוסופיה היהודית באוניברסיטה ובאין ספור שיחות עם עצמי, עם קרובי ואיתה.

אני עדיין מוצא עצמי נבון אל מול השאלה "במה אתה מאמין". אני יכול לנסות לתאר את האמונה ואת מה שהיא מעניקה לי, אבל הניסיון להגדיר את אותה ישות בלתי נתפסת יוביל לכישלון של קלישאות. נותר רק לדבר על המסביב. למשל, על ההערכה שלי לחוזרים בתשובה כמו גם לחוזרים בשאלה. אלה שמורדים בדרך החיים שהוכתבה להם ומבצעים שינוי רדיקלי. או למשל על חוסר הסבלנות של הקהילה האנרכיסטית לכל ביטוי דתי. על הלעג לכל מה שבין חובשי הכיפה ל"אינשאללה".

הגדרתו של מורי ורבי פרופ' ישעיהו ליבוביץ' לאדם המוסרי היא: גם קוסמופוליט, גם אנרכיסט, גם פציפיסט וגם אתיאיסט (כלומר לטענתו של ליבוביץ' קיימת סתירה מהותית בין דת למוסר). אני זוכר מאמר פרשנות של פרופ' אבי רביצקי שטען כי מדובר למעשה ב"קבוצה ריקה". הוא שיקר. הקבוצה הריקה הזו גדלה ומתעצמת בארץ בעולם, והלוואי שהייתי יכול להזמין את ליבוביץ' לבוא לסלון מזל ולשמוע איך הוא רואה זאת היום.

כך או כך, הייתי רוצה להיפטר מתחושת הפגם המלווה את אי אחיזת באתיאזם. אני מתחיל מערער אתיאזם של אלה שמסביבי. אחת הפכה את הסטרייט-אדג' לסוג של דת ואחר מקיים פולחן של ממש בכל יום בפעילות בשטחים. אני מכבד ואוהב את כל הדתות השונות שכן אני יודע שבבסיסן הן מהוות ניסיון של האנושות להתאחד, לחקור, להתעצם. אני לוקח מהנצרות את דחיקת מקומן של המצוות, ההלכות והחוקים לטובת החיים כאמונה. מהאיסלאם את החיבור למוסר ולאדמה ומהבודהיזם את הימצאותו של האל בי. אני לוקח מהיהדות את אוצר הפילוסופיה ובראשה את הטקסט האנרכיסטי המכונה "תלמוד". אני גם יודע שהמילים "שמע ישראל, אדני אלוהינו, אדני אחד" שוכנות אצלי ב-D.N.A.

ודאי שאיני מתעלם מהתפקיד ששיחקו הדתות הללו בכל-כך הרבה מלחמות מיותרות. אינני שוכח גם את הפרשנויות המוטעות למילים ולרעיונות. אך אני יודע שמשמעות הויתור על הדת שלי תהיה גם כניעה בפני אלה שנלחמתי בהם עד כה, קבלת הפרשנות המוטעית שלהם כבלעדית והשלמה עם שליטתם הפיזית והרעיונית. לכן, מתוך "גוטפרשה" של יואל הופמן אני נושא תפילה להשוות פרפרים עם מוסדות (כמו למשל פרלמנטים), תפילה לשלומם של עצי החרוב, תפילה לצניעותן של התפילות. שלא תהדהדנה.

סרטן טוב

ראיון (בלעדי) עם אמא שלי

שלום אמא.

שלום נשמה.

את יכולה להגיד שהסרטן שקיבלת הוא דבר טוב?

הסרטן שהתגלה בגופי לפני 7 שנים בהחלט היווה נקודת מפנה חיובית בחיים שלי. כל מה שקרה לי אחרי הסרטן זה חלומות שהגשמת, זה היפתחות של הלב והנפש, זה הגשמה עצמית. במידה מסויימת התחלתי לחיות את החיים שלי רק אחרי שקיבלתי סרטן. אבל בתור מי שגם הביאה חיים לעולם קשה לי להגיד שהסרטן היה הדבר הטוב ביותר בחיי. עשיתי דברים עוד קודם לכן, רק שבין לבין חירבשתי לעצמי את החיים, ניהלתי אותם מתוך הנחות שגויות.

כמו למשל?

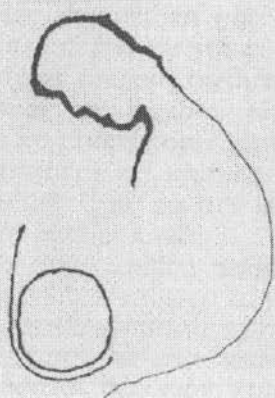
חשבתי שבשביל לבנות משפחה מאושרת אני צריכה להקריב את כל כולי. הצורך שלי היה לרצות אחרים. זה ניהל לי את החיים. להראות לאחרים כמה אני בסדר, כמה אני טובה. לרצות את בעלי, ואת הילדים שלי, ואת השכנים, ואת חמותי. לרצות את כולם. אני מאוד בעד נתינה, אבל היתה לי הרבה נתינה על בטריות ריקות. בשביל לתת צריך להתמלא קודם, ואני לא דאגתי להתמלאות של עצמי בשביל הנתינה שנתתי. היום אני גם אוהבת לתת, אבל יש לי מחוייבות אדירה למלאות של עצמי.

את יכולה לספר עוד על יונה הישנה שלפני הסרטן?

ליונה הישנה היה שיער צבוע וקצוץ ששיווה לה הבעה קשוחה. חייתי במן צביעות עצמית, שנבעה מחוסר כנות עם עצמי. נוצרה יונה מתוסכלת שלא מבטאה את עצמה ולא מבינה למה אין לה רצון לחיות. מידי פעם היא נתנה לעצמה דין וחשבון ואמרה לעצמה: חביבתי, יש לך בית יפה בצפון תל-אביב, יש לך מנוי בקאנטרי, יש לך בגדים, יש לך תכשיטים, יש לך שאוהב אותך, יש לך ילדים מאוד מוכשרים ספרים, יש לך משפחה נהדרת, בעל שאוהב אותך, יש לך ילדים מאוד מוכשרים ומוצלחים. אמרתי לעצמי: נכון שיש לי את כל הדברים האלה אבל אני לא רוצה לחיות. כמה שנים לפני הסרטן כתבתי שיר שנקרא "בהמתנה ליום מותי". לכן אני מאמינה שאני יצרתי את הסרטן בגוף שלי.

למה אנשים מקבלים סרטן?

בצד גורמים תזונתיים, אקולוגיים, גנטיים ואחרים, יש מרכיב נפשי ברור ועמוק ללוקים בסרטן על סוגיו השונים והוא קשור בדפוס של הדחקות רגשיות, חוסר קבלה עצמית והשמת צרכיהם של האחרים לפני הצרכים של האדם עצמו. די"ר לורנס לה-שאן מביא בספר "סרטן כנקודת מפנה" מחקרים אחרונים שמצביעים על כך שגורמים נפשיים ממלאים תפקיד משמעותי באופן ובעיותי שבהם אנשים נעשים חולים. לה-שאן טוען כי מי שחלה בסרטן, הוא מיישור ש"איבד את השיר שלו בחיים".

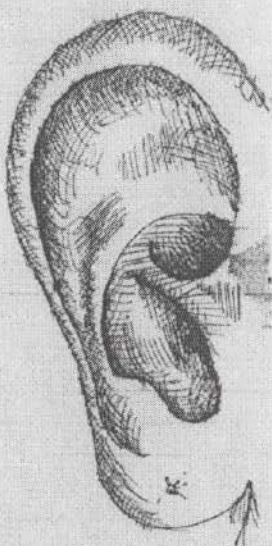

למה את איבדת את השיר שלך?

אמנם נולדתי מחדש אחרי הסרטן אבל האיכויות שלי שהיום באות לידי ביטוי בצורה דרמטית היו קיימות בי גם קודם. ועל זה היה התסכול. שיש בי כשרונות, יכולות, כוחות שיוצאים לאור באופן מאוד חלקי. עשיתי כל מיני דברים יפים, אבל זה לא היה התגשמות של אישה. זה לא הספיק. הפוטנציאל שלי היה חנוק, מדוכא בתוך עצמי, מוכחש, לא מבוטא. הנשמה שלי היתה משוועת להמריא, לנשום, לצאת לאוויר העולם.

את מוכנה לספר על רגע הגילוי של הסרטן?

כשאני נכנסתי לניתוח ידעתי שיש אפשרות שיגלו שזה סרטן. אני זוכרת שכשהתעוררתי על-פי השעון שהיה תלוי על הקיר מולי בחדר ההתאוששות, הבנתי שעברו 12 שעות משעת הניתוח. ראיתי את מבטיהם של בעלי וילדיי שעמדו סביבי. ואז כשהנחתי שתי ידיים על הבטן ידעתי. לא נשברתי. הייתי זקוקה אז לגיוס כל הכוחות בשביל ההחלמה מהניתוח הקשה. רק אחרי 9 ימים כשהיינו בבית החולים ואמרו שאני צריכה לקבל מיד טיפולים כימוטרפיים, רק אז נשברתי. אבא ואני נפלנו אחד בזרועות השני ושנינו ביחד פרצנו בבכי. אז היה השבר הגדול. אז קלטתי.

מה זה אומר "טיפול כימוטרפיים"?

זה אומר ייסורי גהנום לא אנושיים שפוגעים בכל מערכות הגוף והנפש. זה הרבה יותר גרוע מכאב. הרגשתי שרעל מסתובב לי בגוף כל הזמן. במשך חצי שנה. בחילות, חולשה, עיקצוצים וגם נשירת השיער. תוך כדי הטיפולים, כבר אז היה לי ברור שאני מסיימת את הטיפולים האלה ויותר לא ממשיכה. ידעתי שבחיים שלי כימותרפיה לא נכנסת לגוף שלי יותר. זאת היתה החלטה נחושה.

וכמה זמן אחר-כך היית בריאה?

באופן רשמי, סרטן השחלה ברמה כמו שהיה לי זו מחלה כרונית, לא מבריאים ממנה, יש נסיגות, אבל לא מדובר על הבראה. אחרי 3 שנים בבדיקה שיגריתית התגלה שהגידול חזר. סגן מנהל מחלקת גניקו-אונקולוגיה בתל השומר אמר לי שאני חייבת להתחיל טיפולים כימוטרפיים. שאלתי אותו באומץ שאלות שרוב חולי הסרטן לא שואלים בכלל, כמו השאלה הפשוטה: "האם הכימוטרפיה שאני אקח עכשיו תרפא אותי מהסרטן?", והוא ענה בתשובה כנה: "לא". אז אבא שאל "אז למה אתה בכלל מציע כימוטרפיה?", והוא ענה "היא תוכל לקנות לה שנה-שנתיים". הוא גם הודה שאצטרך לעבור את ייסורי הגהנום האלה עד סוף ימי חיי עם הפסקות. השיחה הזו התקיימה לפני בערך 4 שנים. אני כמובן לא לקחתי ולא אקח כימוטרפיה. לפני שנה וחצי הגידול הסרטני חזר ולחץ על שלפוחית השתן, ונאלצו להסיר אותו בניתוח. החלמתי יפה מהניתוח ולאחר מכן גם סירבתי להקרנות ולניתוח קשה נוסף שכבר נקבע לו תאריך. ברוך השם שהחלטתי לשקול את הדברים, להתייעץ עם האנשים המתאימים, ולא לקבל אוטומטית כל מה שאומרים לי. החלטתי לקחת אחריות על החיים שלי. בלי קשר לכמה זמן עוד נשאר לי, כבר עד עכשיו זכיתי ואני זוכה לאיכות חיים טובה והמצב רק הולך ומשתפר מיום ליום.

ואיך הסרטן התחבר עם המפנה בחייד?

לאחר הניתוח הראשון לפני שבע שנים, דנה (בתי ואחותך) הביאה לי לבית החולים ספר של לואיזי היי "אתה יכול לרפא את חייד". הכותרת הכתה בי. קראתי בספר והבנתי שזה לא לרפא את הסרטן אלא לרפא את החיים. איכשהו התחלתי להבין שזו הזדמנות שנקרתה לי בחיי. אם היום אני 7 שנים אחרי חיה בטוב, בניגוד לכל הסטטיסטיקות והתחזיות של הרופאים ובניגוד לדיאגנוזה הקשה שעדיין מרחפת מעל ראשי, זה בעיקר הודות לצמיחה האישית שעשיתי. התחלתי ללמוד דברים שעניינו אותי תמיד ודברים שאפילו לא ידעתי קודם שעניינו אותי. כל לימוד מביא אותי לעוד לימוד. קבוצת תמיכה חס"ן (חולי סרטן נלחמים), רייקי, אנרגיה אוניברסלית, מדיטציה טרנסצנדנטלית, הומור ויצירתיות, פסיכולוגיה תהליכית, פסיכודרמה, תרפיה בשילוב אמנויות, כתיבה יצירתית, קורס בנסים, וכן- שיטת הנשימה המעגלית שבמסגרתה גם הפכתי למטפלת בעצמי. חלום נוסף שלי שהגשמותי: יצרתי והפקתי בעצמי דיסק "מדיטציה בלב שמח" עם מוסיקה מקורית שמלווה הנחייה שלי עם כל מיני אמירות מהאני מאמין שלי.

זה נשמע נפלא אבל גם נורא יקר. מה לגבי אישה שרוצה לצמוח ולא יכולה להרשות לעצמה את כל הדברים האלה?

מחברת ועיפרון יש לכל אחת. אני ממליצה פשוט לשבת ולכתוב. לכתוב כמו יומן חיים זה תרפיה מצוינת. גם הליכה ברגל. לא צריך בשביל זה חדר כושר או קאנטרי. הרחובות זה בחינם והאוויר בחינם. גם הים הוא עדיין בחינם. אפשר ללכת או לנסוע באוטובוס לים וליהנות מהטבע. גם ספר זה כבר לא כל-כך יקר, ויכול להיות נקודת מפנה חשובה בחיים. הטיפול שאני מעניקה כמטפלת בשילוב אומנויות ונשימה מעגלית ניתן תמורת סכום סמלי. כואב לי באופן עקרוני הפער בין המעמדות בארץ ובעולם, אבל אני בכלל לא מייחסת את ההבדל שלי לכל הדברים הפיזיים, אלא לפריצת הדרך הנפשית.

הפסקת כמעט ללכת לבדיקות בבית-החולים, אבל כנראה הגידול עדיין נמצא בתוך הגוף שלך. בכל זאת, את מגדירה את עצמך היום בן אדם בריא?

מה זה בריאות? מתוך הניסיון והלמידה שלי בריאות איננה העדר מחלה, אלא שימחה פנימית שיכולה למלא אותנו כל הזמן בלי קשר לנסיבות. בריאות טובה היא שפע של אנרגיה המאפשרת לנו לזרום במקצב החיים המשתנים. לכן היום אני מרגישה וחווה את עצמי הרבה יותר בריאה ממה שהייתי לפני הסרטן. עברתי מעמדה של קורבן לעמדה של לקיחת אחריות. להיות בעמדה של קורבן זה מצב לא בריא, שבו האשמתני את האחרים בסבל שלי. הייתי אומרת למשל ש"חמותי ממרת לי את החיים לכן אני מסכנה". היום, זה לא שהיא הפסיקה למרר את החיים אבל הראייה שלי את הדברים משתנה וגם ההתייחסות אחרת.

תדע כל אם שמאלנית
שמסרה גורל חיי בנה בידי
מפקדים הראויים לכך

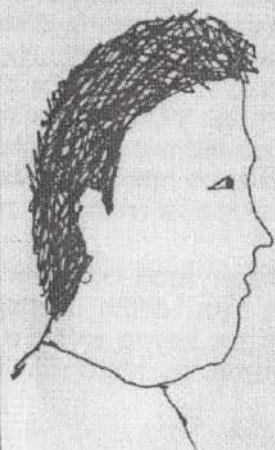

נפלנו בפח.
שנינו כלואים:
אני - בין החומות,
אתה - בחוץ.
אבל כלל לא חשוב
מה-יהא בסופנו.
הרע מכל -

לשאת את כלל בקרבך.
מה רבים האנשים
שכך עלתה להם,
מה רבים האנשים
שאפשר היה לאהבם
כשם שאוהבך.

(נאזים חיכמות,
מטורקית: ע. כרמי)

סמים עושים אותך כזה קטנה

סטלה רדיקלית

יחסית לשיעורם באוכלוסייה האנרכיסטית תופסים הסטרייט אדג'ים מקום גדול בויכוחים שאני מנהל עם העולם. סטרייט אדג'י הינו שם קוד לאורח חיים המתנור לחלוטין מכל מזון הבא מהחי (כולל ביצים וחלב) ומכל סוג של סמים (כולל אלכוהול וסיגריות). הנימוקים הם בריאותיים – הימנעות מלדפוק תאי מוח, אקולוגיים – הצריכה והמסחר של הסמים פוגעים בסביבה, כלכליים – צריכת סמים היא חלק מתרבות הצריכה המזויפת, חברתיים – איזה ילד קולומביאני הועסק ביצירת המנה שלך, ופוליטיים – אם כולנו נהיה מסטולים מי יעשה את המהפכה?

אני מסכים עם הנימוקים, ועם זאת אני פוסל התנזרות והימנעות קטגורית מהתנסות חווייתית בסמים. מול נימוקיהם החשובים של הסטרייט-אדג'ים אני מציב את הערך שבהרחבת התודעה. מעבר להשלת הבושה שנכפתה עלינו על-ידי החברה בה גדלנו, סמים יכולים לחשוף אותנו לצדדים חדשים בנפש שלנו. זו אחת המשימות החשובות והמרתקות בעיני- להכיר את עצמנו ואת העולם הזה, להרחיב את הגבולות שלנו, להעמיק את המודעות. באופן אבסורדי, לפעמים הדברים הללו ניתנים להשגה רק בעזרת אובדן שליטה באמצעים "לא טבעיים".

אני חושב שלאנשים שמגדירים עצמם רדיקליים חווית הסמים היא כמעט הכרחית. אם את רדיקלית בהווה שלך אז תמיד תשאפי להתחכך עם הקצה, לאתגר את הגבולות. ככאלה תמיד נחפש חווית קצה, וסמים מגלמים את הסקרנות הזאת. אין צורך לבטל את התכנים של חוויות גבוליות של התודעה רק בגלל שהם תוצרים של השפעה חיצונית. חוויות גבוליות של התודעה הן במסגרת המערכת המנטלית שלנו, ולא מחוץ לה. לכן גם ההתנסות בסמים משותפת לכלל התרבויות בקרב המין האנושי. חינכו אותנו לחשוב שסמים, ובעיקר סמים לא חוקיים כמו סמי הזייה, נמצאים מעבר לחוויה האנושית. זוהי הדרה של הסקלה.

למעשה, סמים מעניקים לנו גם את היכולת להרחיב את מערכי הכוח שנכפים עלינו. עבורי, לעשות סמים זה לקרוא תיגר על המציאות, ולקרוא תיגר על המציאות בצורה חווייתית זו הפעולה הכי חתרנית שכן היא מקפלת את כל קריאות התיגר החתרניות כמו זו המגדרית, המעמדית והתרבותית. זהו איתגור ההגדרות המקובלות ל"שפיות", "שיגעון" ו"נורמליות".

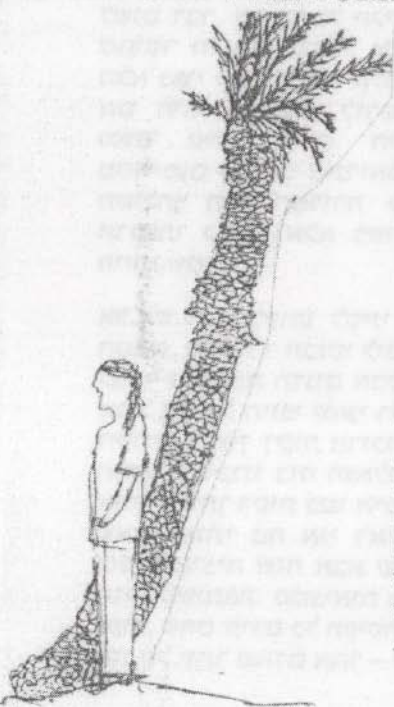

לעשות סמים זה אנרכיסטי כי הם מפילים את הגבול בין הסובייקט לאובייקט בעצם הויתור על ההבדל בין ה"אני" לסרט שבו אני צופה, הוא החיים שלי. כשאני מסומם מה שאני רואה הוא מה שאני חווה, ללא תיווך האני (שהוא בהכרח תוצר חברתי). החוויה הזו משמעותית גם לאחר התפוגגות ההשפעה, שכן כל ההסתכלות על החיים היא יותר כמו משחק. מן מודעות מתמדת שנקודת המבט הזו היא רק אפשרות אחת.

כשאנחנו סחיות קל לנו יותר לקחת חלק בעולם הזה כי אנו חיים בעולם סחי. לכן גם לא כדאי להפוך צריכת סמים לאורח חיים. חשוב גם להזכיר שאפשר להגיע לחוויות השונות גם ללא סמים עם הסביבה הנכונה. למשל אחרי כמה ימים של טיול במדבר המפגש בין התשישות לאדרנלין נוכח יפי ההרים שולח חלקיקים בגוף שלי שמזכירים סמים מסויימים. דוגמא אחרת היא חברה שלי שמסטולה תדיר מבלי לעשן בכלל גראס. סתם יש לה אישיות קצת מקטולה. גם מוסיקה ששולחת חיצים למקומות הנכונים יכולה לעשות את העבודה. בפוטנציה כל זה נמצא בנו. זה חלק אינטגרלי מהמערכת המנטלית שלנו. אמנם בשוליים אבל בתוך. ואני כמובן מעדיף את השוליים על-פני טומי לפיד.

למרות הקושי לתאר במלים סטלה טראנס-תודעתית, ביקשתי מחבריי וחברותיי לנסות ולתאר חוויות סמים מיוחדות שחוו. לפניכם מבחר סמים וחוויות מרגשות. חשוב לציין שכדאי להכיר את המרכיבים של החומרים שאותן מכניסות לגוף, את הדרך הטובה ביותר להכניס אותם, כמו גם את הסיכונים ודרכי הטיפול במקרים של סרט רע (אפשר לעשות זאת בין השאר באמצעות המידע שנמצא באתר של www.goleshet.com. ברכה:

גראס (אורגני): "אני זוכר את הפעם הראשונה שעישנתי את החומר שאני גידלתי בעצמי. כבר בשאיפה הראשונה הלב שלי התמלא בתחושת אמנות מזוקקת, כאילו עכשיו אני בעצמי ילדתי את הגיונט. אחרי כמה שאיפות כבר כל הגוף הודה לי והרגשתי בכל נימ ועצב את כל האנרגיה החיובית שהשקעתי בגידולו. הצמח היפה הזה שליוויתי מאז שהיה זרע קטן וחום, שחיכיתי בחרדה עד שנבט, ששמרתי מפני הרוחות והקור, שהפרדתי מהזכרים בזמן הפריחה, שנמנעתי מלקטוף גם אחרי שפרח (כדי לתת לו להתפתח עוד יותר) – הוא עכשיו בתוכי. פרי של גלגול אנרגיה בין חומר לרוח, ועכשיו אני חושב את מה שאני רואה. העלים מעושנים והופכים למחשבות. כשאתה מחלק לחברים חומר שקנית אתה מרגיש קצת פראייר, אבל כשאני מחלק לחברים חומר שאני גידלתי ממלאה אותי תחושת שביעות רצון כמו זו המלווה אותי כשאני מאכיל אנשים. לפולנייה כמוני מדובר בעונג מיוחד במינו".

קוקאין: "התמלאתי בביטחון עצמי ובפעם הראשונה בחיי הרגשתי כמו מלך המסיבה. ידעתי תוך כדי שחלק גדול מזה בגלל הסמים, אבל גם הבנתי שהכל תלוי בי, בתוך הראש שלי. סם שאתה לוקח בשירותים פותח לך פתחי ביוב וחלונות צרים, לא דלתות לעולמות אחרים. אחר-כך נכנסתי לחדר חושך וחוויתי את הסקס הכי טוב שהיה לי בחיי. התחושה הסלזית והמלוכלכת הפכה את הכל למחרמן במיוחד. הזרות והאנונימיות הצמיחו אינטימיות חמה במיוחד. איך שגמרתי לו בתוך התחת הבנתי שלא שמתי קונדום ואז התחילה הפראנויה".

אקסטזי: "ליד הנחל שבצפון הוצפתי באושר אין-סופי, שמחה, אוהבת ונאהבת. הבנתי שאושר לא יכול להיות מזויף. למשל, אמא שלי שחושבת שהיא מאושרת אחרי קנייה של בגדים יקרים, אבל בעצם בתוך תוכה היא מרגישה איך הדיכאון חזק יותר. האושר מהאקסטזה היה מוחלט וממכר. אני זוכרת ששאלתי את עצמי למה אני לא לוקחת את הכדור הזה כל הזמן. עכשיו אני יכולה להסביר למה לא כדאי לאכול אקסטזות על בסיס יומי, אבל בכל יום-הולדת אני מקפידה לחגוג בפסגות האושר."

ג'ראס: "פגשנו ברחוב את 'י' שחזר מהודו עם 20 טבליות של ג'ראס חבויות בתוך מערכת העיכול. לא ידענו מה ההבדל מגראס והוא הציע לעלות אלינו למרפסת כדי להדגים. הוא הוציא את הציילוס שהתחיל להסתובב בינינו. זה לא היה דומה לשום דבר. צחקנו כל הלילה, פשוט מחוסר היכולת להכיל את האושר הלא צפוי הזה. זו לא קלות דעת כי אם חיבור מעמיק לזרם תודעתי נסתר ואולי עתיק. היו רגעים מסויימים שהייתי אינדיאני והנר על השולחן היה המדורה שלנו. לא הרגשתי כאילו אלא פשוט הייתי."

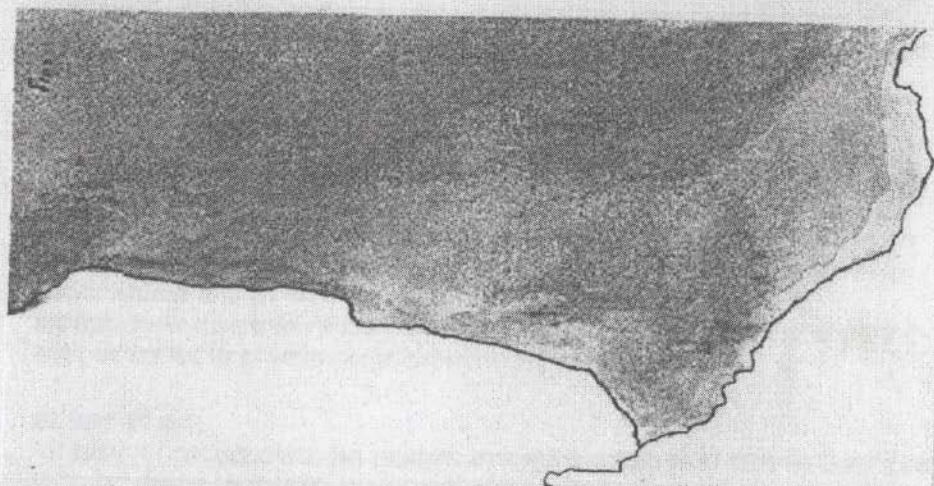
אל.אס.די: "לקחנו לסיני כמה טיפות במסווה של טיפות אוזניים. בלענו את הטרופ, הוא ירד ונכנסו לים לשנרקל. הכחול הגדול בלע אותי. לא הייתי תייר שבא לבקר בממלכת הדגים אבל גם לא הייתי דג. הרגשתי כמו הים עצמו. עצום ורגוע, מכיל את כל היופי שאני רואה מתחתיי. יצאנו החוצה והסתכלנו דוממים אחד על השנייה במשך דקות ארוכות. אחר-כך היא זרקה לי 'פעם נדבר על זה'. אחרי כמה חודשים נזכרנו בזה ושאלתי אותה מה היה שם בשבילה. היא סיפרה לי שראתה אותי באותן דקות כמו אישה. לא כמו, לא דראג, אלא ממש אישה שהיא אני. היא שאלה אותי מה אני ראיתי ואני ראיתי אותה בתור גבר. יותר מזה - ידעתי באינטואיציה שזה אבא שלה (שהיא מעולם לא הכירה). זאת היתה הסכמה על הזיה משותפת. המציאות היא הממוצע של הקונצנזוס, הסכמה על כמה עקרונות יסוד, שהם קודם כל תפיסתיים. תמיד מפתיע אותי שהחווייה של חריגה מהמציאות הזו של יותר מאדם אחד - יכולה להיות משותפת."

חשיש: "כל תמרור ברחוב, כל מכונת עוברת, כל עובד זר על אופניים או ילדה משחקת בגינה הפכו פתאום לייצוג של משהו עמוק יותר וחשפו רבדים חברתיים נסתרים יחד עם סיפורים פרטיים. הצילומים האורבניים הפכו אחרי ג'וינט אחד לפואטיקה של היומיום, לשירה ריאליסטית שמקדשת את האנושיות, לתיאור של כל מה שפשוט ויפה ומורכב בעולם. אחרי הג'וינט השני הבנתי שאלו לא הצילומים שלו אלא זו המציאות, והרחוב הוא אותו רחוב, ורק עכשיו כשאני מסטול אני רואה את המציאות כמו שצריך לראות אותה, כמו שאפשר לראות אותה, כמו שסחיס לא יראו לעולם. מאז זה איתי."

קטמין: "עם סמים לפעמים אתה מזהה את גבול היציבות הנפשית ואתה יודע שעוד צעד אחד אתה מאבד את זה לגמרי. באותו סקאוט בלונדון הייתי הרבה מעבר לאובדן. באמצע המסיבה נשכבתי על המיטה ונכנסתי להזיות קשות. לא היתה לי בכלל תחושת גוף (הידיעה שהגוף שלי קיים גם ללא הסתכלות בו). אני לא יכול לדבר על מה שהיה שם. זה עושה עוול לחוויה. אבל בגדול, הרגשתי שאני במסע בין עולמות ואני חווה אפשרות של כמה תסריטי חיים במקביל. התוצאה היתה שאני נמצא בחדר שהוא חדר המתנה בין עולמות, שם ראיתי המון נרטיבים של חיים ואני צריך לבחור בנרטיב שהוא שלי. בשלב הזה נכנסתי לפאניקה. אולי בחירה לא נכונה הובילה אנשים לחשוב שהם דולפין ולבלות את חייהם במוסד שיקומי. אמרתי לעצמי: אני חייב להיזכר במשהו שהוא באמת מהחיים שלי שהוא באמת אני. בסוף עלתה לי תמונה של הטוסיק של האקסית שלי. ואז בחרתי. מיד התעוררתי בחדר הזה של הסקאוט. עבר משהו ואמר לי שכדאי לי לחזור למסיבה וששם אני ארגיש יותר טוב. הבנתי שלחזור למקום שחוסר הוודאות התחיל בו - יקל עליי. התחלתי לרקוד ועדיין קלטתי שמשחו לא בסדר. הבנתי שאנשים לא מתייחסים אלי. כאילו אני חסר נוכחות. הבנתי שאני רואה אותם, אני שם באיזשהי צורה הכרתית אבל אני שקוף להם. רצתי בחזרה לחדר וראיתי את עצמי, את הגוף שלי שוכב במיטה. תוך שנייה זה נמזג וחזרתי למסיבה, הפעם בחתיכה אחת".

פטריות: "בתאילנד זכיתי להתקף צחוק של 5 שעות רצופות. שתינו שייק פטריות ואני התחלתי להצטחקק, והבנתי שכל דבר שאומרים לי פשוט מפיל אותי לרצפה. בדרך-כלל אני זאת שמצחיקה ולכן גם לא ממש צוחקת, אבל אז מצאתי את עצמי מלקקת חול. חמש שעות של צחוק זה כמו תוספת של חמש שנים לחיים. כשאתה מגלה באר כזו של צחוק, אף פעם לא תוכל להאמין לעצמך לגמרי כשתשקע בתהומות של ייאוש ודכדוך. סמים בשבילי זו קריעה של מסיכה שמעצימה את מה שיש מתחת. אני יודעת שהצחוקים המטורפים לכודים לי בפנים ואני לא נותנת לזה מקום לצאת". ☺

דעי את האויב

ציטוטים ונתונים חשובים לויכוחים חשובים

מהו ענף היצוא הגדול ביותר של ארצות הברית?

- (1) נשק
- (2) מזון
- (3) זכויות יוצרים
- (4) תעשייה

תשובה: 3. וכאן אולי המקום לציין שאין זכויות יוצרים לפאנון זה. "כל פעם שאת כותבת משהו ושולחת אותו אל העולם, והוא נעשה נחלת הציבור, כל אחת חופשייה לעשות בו כרצונה, וכך צריך להיות. אין טעם לשלוט במה שיקרה לכל מה שחשבת בינך לבין עצמך. מוטב דווקא לנסות ללמוד ממה שאחרות יעשו עם זה" (חנה ארנט, 1973).

כמה מדינות ארה"ב הפציעה מאז שהטילה פצצת אטום על הירושימה?

תשובה: 18 מדינות: סין (1945-1946, 1950-1953), קוריאה (1950-1953), גואטמלה (1954, 1960, 1967-1969), אינדונזיה (1958), קובה (1959-1960), קונגו (1964), פרו (1965), לאוס (1964-1973), ויאטנם (1961-1973), קמבודיה (1969-1970), לוב (1986), אל סלבדור (לאורך שנות ה-80), ניקרגואה (לאורך שנות ה-80), פנמה (1989), עיראק (1991-1992, 2003), סודאן (1998), יוגוסלביה (1999), אפגניסטן (1998, 2001-2002).
אף אחת מההפצצות לא הביאה לבנייתה של דמוקרטיה במקומות השונים.

כמה יהודים היו בארץ לפני ההגירה הציונית?

תשובה: בשנת 1881 אוכלוסיית הארץ מנתה: 400,000 מוסלמים, 42,000 נוצרים וכ- 15,000 יהודים בלבד.
ב- 1948 היהודים, שמנו כ- 600,000 נפש, הצליחו להרוג כ- 12,000 פלסטינים ולגרש כ- 700,000 (מחצית האוכלוסייה הערבית בפלשתינה). עפ"י הצעת החלוקה של האו"ם מ- 1947 היהודים שהיו כ- 37% מאוכלוסיית פלשתינה היו אמורים לקבל 55% משטח (בעוד שבבעלותם היו רק 7% מהשטח).

מי אמר:

"בשטח הפוליטי אנו התוקפים והערבים הם המגינים על עצמם. הם יושבים בארץ ובידם הקרקע. אנו יושבים בגולה ורוצים רק לעלות ולרכוש מהם האדמה... אני מחייב העברה כפויה. אינני רואה בזה שום דבר לא מוסרי. טרנספר של ערבים זה יותר קל מאשר ביחס לכל טרנספר אחר. יש מדינות ערביות בסביבה וברור שאם ישלחו את הערבים זה יעלה את מצבם".

תשובה: ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל דוד בן-גוריון (שהגיע לארץ ב- 1906 על גבו של ערבי שנשא אותו מהאונייה אל היבשה).

מי אמר על מה:

"זו התורה ההולמת ביותר את המגמות והשאיפות של עם הקם לתחייה לאחר מאות שנים של הזנחה ושלטון זר. אימפריה תובעת משמעת, ליכוד של כוחות והרגשה עמוקה של חובה וקורבן".
תשובה: מוסוליני על הפאשיזם.

מהו שכרו החדשי של מנכ"ל בנק הפועלים שלמה נחמה?
תשובה: 711,000 ₪. וכמה עובדים פיטר הבנק בשנה האחרונה לצורך "התייעלות"? יותר מ-900. אגב, חשבון בבנק הדואר הוא גם נטול עמלות וגם מפחית את שיתוף הפעולה עם בעלי ההון המושחתים.

כמה עולה לנו משבר החוב העולמי?
תשובה: בכל שנה מתים 7 מיליון ילדים בשל משבר החוב העולמי, על-פי נתוני האו"ם. הלוואות הענק שניתנו במהלך שנות ה-70 למדינות העולם השלישי הן הסיבה המרכזית לקריסתן של מדינות אלה. מוסדות כמו קרן המטבע הבינלאומית הפכו לנושים האחראים להשבת החוב העצום, בעזרת כפיית תוכניות כלכליות קשוחות שעיקרן הגדלת הייצוא והקטנת הייבוא, וכן הפחתת ההשקעה בבריאות, חינוך, סביבה ורווחה. כך מוציאות המדינות "המתפתחות" על החזרת חובות ענק שהצטברו, פי 9 מהסכומים שהן מקבלות מתרומות וכמענקי סיוע. אז מה הפתרון? "אם אני הייתי מלווה הייתי רוצה את הכסף בחזרה". באמת! גם במחיר של מותם של כל-כך הרבה ילדים וילדות! אולי את מכירה אחת מהן. הפתרון היחיד הוא ביטול החוב.

מי מחזיק ברוב הסחר בעולם?
תשובה: 51 מתוך 100 הכלכלות הגדולות בעולם הם בכלל תאגידים ולא מדינות. 70% מהסחר בעולם מרוכז בידי 40,000 תאגידים בינלאומיים. הם אמנם בינלאומיים אך מקורם של רובם הוא מארה"ב, צרפת, גרמניה, אנגליה ויפן. כך נשמר המאזן לפיו 20% מהאנושות משתמשת ב-80% מהמשאבים.

מהו הפרוייקט הפסיכולוגי הגדול ביותר בתולדות המין האנושי?
תשובה: פרסום. בכל יום אנו נחשפים לכ-3,000 מסרים שיווקיים. יותר ממיליון בשנה.

כמה פלוטוניום (החומר הפעיל בפצצת האטום) מייצרת מדינת ישראל?
תשובה: לפחות 40 ק"ג מידי שנה. רק לשם השוואה, הפצצה שהטילה ארה"ב על נגסאקי הכילה 6.2 ק"ג של פלוטוניום. מרדכי ואנונו שהתריע על הסכנה עדיין כלוא במדינת ישראל.

סיפור קיץ מסיני – דע את האויב
הלכתי ברגל מהדיונה הקטנה עד מעגנה שם חילתה לי הקומונה. אחרי שעתיים של הליכה לאורך הים, במקום מבודד, מישוה שאל אותי אם יש לי ניירות גלגול. כשעניתי בשלילה הזמין אותי להתיישב איתו. נענית. "איסמי אחמד" אמר כשידו המעורסלת מכילה את הקססה. הג'ונט הוצת. דיברנו קצת על השוטרים המצרים ועל אנרכיזם. אחמד שאל אם יש לי משחה או כדור לכאבי הגב שלו (הוא עובד בבניין כפי שהעידו זרועותיו החסונות). הסברתי שיש לי רק מים. אני בדרך לחברים במעגנה. הקומונה. אחמד סיפר על טיפול שקיבל במלון שהקל על כאביו. הצעתי להעניק לו מסאו'. הוא נענה. ביקשתי שישתובב על בטנו. התיישבתי על ישבנו והתחלתי לעסות לו את הגב. לאט לאט בדקתי גבולות וחציית אותם. עיסיתי את ישבנו, שלחתי ידיים לזרועותיו ולחזהו, נענעתי את אזור חלציו קדימה ואחורה ללחוך את איברו, לקקתי את הצלקת מהניתוח בגב ונשפתי. לאחר חצי שעת עונג ממוסטל הצמדתי את איברי הזקור לישבנו. אחמד הסתובב. החזיק את ידי בידו ואמר: "זה פעם ראשונה שלי ככה". שאלתי: "שככה עושים לך מסאו'?" ענה: "לא, שמישהו מנסה לזיין אותי". שאלתי מפותח: "ואתה כועס?" אמר: "לא. מה פתאום". שתק והוסיף: "כמה שהים יפה". והוא צדק. היינו שם רק אני והוא והים. אותו הים שליווה אותי בהליכה בדרך אל הקומונה. שכחתי לגמרי. אני צריך ללכת. כשביקש שאשאר ושאל אם שווה לי ללכת כל-כך הרבה ולהיות שם רק שעתיים (לחזור לפני שיחשיך) עניתי: "כל הדרך היתה לי שווה בשביל להכיר אותך". התחבקנו. יצאתי לדרך. לקומונה.

קצרים

- מניין ההרוגים עלה ל-13.
- התקשרת לחברים מירושלים!
- קיבלתי כבר מייל מחגי שכולם בסדר.
- מוזר להיות בפאריס כשזה קורה.
- תגיד, הארגון שעליו כתבת את הכתבה זה ה-I.S.M?
- כן... ארגון הסולידריות הבינלאומית.
- קראתי היום באתר של "הארץ" שזה התגלה כארגון טרור.
- שטויות. מדובר הרי בציטוט של חשדות של השב"כ.
- לא, חתפרסם היום שהמחבלים מהפיגוע במייקס פלייס הגיעו דרך הארגון הזה.
- זה לא נכון. אני לא מאמין.
- אני כן. ורציתי להגיד לך שבעיניי מי שמסייע לטרוריסטים הוא טרוריסט בעצמו.
- אתה רוצה לומר שאני טרוריסט?
- בהחלט. [שתיקה] אין לך מה להגיד?
- רציתי לשאול אותך למה אתה חבר של טרוריסט, אבל אני מבין שבעצם אני צריך לשאול את עצמי למה אני חבר של פשיסט.

והשיחה האחרונה שהתקיימה ביני לבין חברי הטוב ביותר לשעבר. שהיה ועודנו ימני קיצוני. אהבתנו הגדולה לא צלחה את האיתופאדה השנייה.

לכבוד, ראש האגף
לחתרנות יהודית בשב"כ,
הנדון: מין אנאלי
אבקש התייחסותך לפרק
המופיע בחוברת זו תחת
הכותרת "המדריך
המקוצר לנחדר
המתחיל".
בכבוד רב,
מוסטפא דיראני.

עד שלא עזבתי את עבודתי תחת אור
הפלורסנט ומול מסך המחשב – לא ידעתי
שאני מכור לבדיקת אי-מיילים.
עד שלא נפטרתי מהטלפון הסלולארי שלי
והצלצול המקורי שלו – לא ידעתי שציוץ
הציפורים בשדרות רוטשילד מקפיץ אותי.
עד שלא נפרדתי מכרטיס הויזה – לא ידעתי
שבכל פעם שאני רואה כספומט אני שואל את
עצמי אם יש לי מספיק כסף.

**"מוצדק ואף חיוני ללמוד מכל מקור אפשרי. אם המשימה תהיה השתלטות על
מחנה פליטים צפוף, או על הקסבה של שכם, וחובת המפקד לחתור לביצוע
המשימה בלי נפגעים, בשני הצדדים, כי אז עליו לנתח ולהפנים תחילה לקחי
קרבות קודמים; גם, מזעזע ככל שהדבר נשמע, כיצד פעל הצבא הגרמני בגטו
ורשה" (קצין בכיר בצבא הישראלי, "הארץ", ינואר 2002).**

והיה
דבר
נוסף...

נוסע עם עדו (בן 4) באוטובוס ומספר לו שגם אני אחבתי מאוד לסוע
באוטובוס כשהייתי קטן. "אחבתי לראות את הגנות של המכוניות" אמרתי
לו. אחרי כמה שניות של שתיקה (תוך הסתכלות-חשוממות החוצה) הוא
מספר לי: "אני רואה את הגנות של הפרחים".

***

"כמו זה הם החיים כמשל. זה לא חיים פרטיים. אף פעם לא ראיתי את החיים שלי כעניין פרטי כזה. אילו הייתי סבור שמהו פרטי או אישי, הרי לא הייתי מדבר על זה ברבים. הדברים האלה עוברים מטמורפוזה, הם נעשים משל, זה לא עניין פרטי. אני לא רואה את עצמי כאדם פרטי בכלל, אין בכלל משהו פרטי, אנחנו רוח, אנחנו חידה, וזה אני מרגיש צורך לבטא, אולי כדי לתת איזו מוחשיות לאותה רוחניות ואבסטרקציה מוחלטת שאני מרגיש שהם החיים שלנו. החיים שלנו הם לא הרכוש שלנו". (פנחס שדה)

***

نقد لروح من راح في التبع قدر الله

סיימת לקרוא אותי? תודה.
אנא, אל תשים/י אותי במגירה.
תן/י אותי למי שאולי י/תתעניין בי.

חוויות של סמים

הסרטן של אמא

מדריך סקס

אהבת אלוהים

היסטוריה הומואית

יומן מסע

קוויריות ואנרכיזם

קומיקס ושירים

אוכל בחינם

מוסר קיבה

נתונים מפתיעים

חשיפות בלעדיות